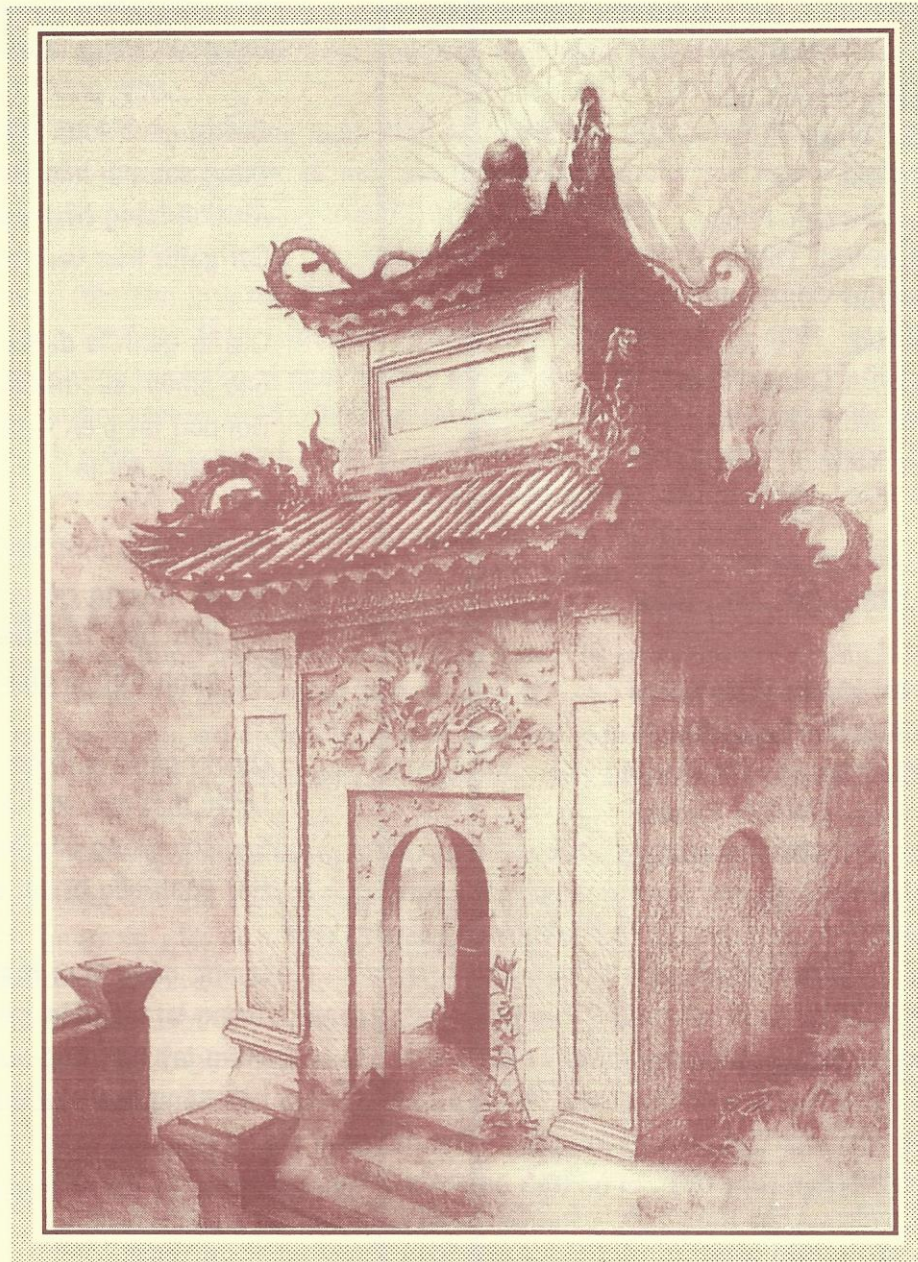

hên lạc

Tiếng nói của Hướng Đạo Trưởng Niên
Nhóm Tinh Thần B.P. thực hiện

Bộ mới - Số 53
Phát hành tháng 03-2005

BẢN TIN LIÊN LẠC

TIẾNG NÓI CỦA PHONG TRÀO
HƯỚNG ĐẠO TRƯỞNG NIÊN VIỆT NAM

Ban Sáng lập

Lê Văn Ba
Phan Như Ngân
Trần Văn Thao

Ban Phụ Trách

Hoàng Ngọc Châu
Trần Trung Hợp
Ngô Phú
Nguyễn Đức Phúc
Phạm Văn Thiết
Nguyễn Văn Tĩnh
Lê Thọ
Nguyễn Trung Thoại
Trần Minh Thường
Mai Xuân Tý (con)

Liên Lạc phát hành mỗi năm 4 số
Xuân, Hạ, Thu, Đông

Bài vở, thư từ xin gửi về
Nguyễn Trung Thoại
6362 Westbury, Montreal
P.Q. H3W-2X3 Canada
ĐT (514-739-4000)

HÌNH BÌA

Đền Hùng-Vương

QUẢNG GÁNH LO ĐI

Quảng gánh lo đi hỏi bạn ơi
Đời là bể khổ, khổ muôn đời
Ta thay sầu thảm bằng hy vọng
Trước cảnh gian truân nở nụ cười.

Quảng gánh lo đi hỏi bạn vàng
Miệng đời oan nghiệt, chớ hoang mang
Nếu luôn bình tĩnh và tha thứ
Cái gánh lương tâm sẽ dịu dàng.

Quảng gánh lo đi hỏi bạn đường
Đừng sầu, tủi hận gặp tai ương
Ân tình bằng hữu: nguồn an ủi
Cái gánh trên vai nhẹ lạ thường.

Quảng gánh lo đi hỏi bạn tình
Bao nhiêu cực nhọc của gia đình
Đời non tát biển cùng chung sức
Cái gánh đời ta , , , có chúng mình.

Quảng gánh lo đi hỏi bạn thân
Tin ơn Thượng Đế vững tinh thần
Tin tình Tiên Tổ thương phù trợ
Cái gánh trần ai chẳng ngại ngần.

Quảng gánh lo đi hỏi bạn hiền
Lo âu thái quá, khổ triền miên,
Sau cơn giông bão trời quang đãng
Hết gánh sầu bi hết nỗi phiền.

Quảng gánh lo đi Hướng Đạo sinh
Tương lai chờ đón rạng bình minh
Vòng tay nối rộng nương nhau bước
Lớn tiếng hoan ca khúc nhạc tình.

Tuấn Việt

Lả Thư Mùa Xuân

Tháng Ba âm-lịch mồng Mười
Là Ngày Giỗ Tổ, mọi người chẳng quên.

* Hằng năm, cứ đến ngày mồng Mười tháng Ba, chúng ta hội nhau lại để tổ chức “ Giỗ Tổ HÙNG-VƯƠNG”, một cái lễ trọng đại của Việt-nam, vì nó bao hàm một ý nghĩa vừa là Tổ-Quốc mà luôn cả Tổ Người.

Càng trọng thể hơn nữa, vì đây là lễ đặc trưng của Dân-tộc Việt mà không một nơi nào khác trên Thế giới đã có. Vì sao ? Xin chứng minh lời của một học giả người Pháp là ông Dumoutier có dịp dự lễ giỗ Thánh Dóng, ông viết :”Đó là một trong những cảnh tượng cảm kích nhất. Thật ngạc nhiên biết bao khi thấy những người nông dân tầm thường biến đổi hẳn đi : từ e-dè sợ sệt, họ trở nên khoáng đạt. Thái độ của họ thường ngày nói chung, vốn khúm núm ... đã trở nên hiên ngang và cao quý biết bao trong khi họ tiến hành vào việc cúng bái, được tổ chức do một lòng biết ơn đầy tinh thần Yêu Nước.

Có thể gọi ngày Giỗ Tổ là để mừng ngày sinh nhật của con Người mà Hùng-Vương là điển hình. Đây là một sơ-nguyên-tượng, tức là một mô thức phổ biến của con người Đại-Ngã Tâm-Linh mà Việt-Nho quan niệm là “nơi quy tụ cái Đức của Trời Đất”.

* Ngày 22 tháng 2 hàng năm, Hương-đạo khắp nơi tổ chức lễ sinh nhật Cụ Baden Powell, vị sáng lập ra Phong-trào HĐ Thế giới mà Trại đầu tiên được tổ chức tại đảo Brownsea (Anh-Quốc), và đến mùa hè năm 2007 là lễ Kỷ-niệm 100 năm HĐ Thế-giới sẽ tổ chức tại Trại-trường Gilwell. Anh Chị em chúng ta chuẩn bị ngay từ bây giờ để tham dự cho đông.

* Cũng ngày 22 tháng 2 (năm 1995), Trưởng Hải-ly Gan dạ Phan-Như-Ngân đã giã từ cuộc chơi ở trần thế để vĩnh viễn về nơi vĩnh hằng. Trong Liên-lạc số này có nhiều bài viết để tưởng-niệm Người Anh luôn vui tươi với nụ cười, dù trong khó khăn. Một mẫu người H. Đ. lý tưởng.

Nhà Thơ Tuấn-Việt có 2 câu thơ tiễn biệt rất hay : Nay vòng tay lớn đã rời,
Hải-Ly Gan Dạ về Trời nghĩ an.

* Trong những ngày lễ Giáng-sinh, Đầu Năm Dương-Lịch và Tết Nguyên-đán, Chúng tôi đã nhận được rất nhiều thư từ, thiệp mừng, điện thư, điện thoại (và quà cáp) với những lời chúc quá tuyệt vời, anh em chỉ mong đạt được chừng 50% là quá đủ , chờ chi hơn nữa. Những lời chúc và “mong” ấy, đã làm cho chúng tôi chơi với, vì biết mình có làm chi hơn được để khỏi phụ lòng mong đợi của độc-giả mến yêu, một thứ độc giả đặc biệt : vừa gửi bài, vừa gom góp củi lửa, vừa lo lắng cho sự tồn vong của Liên-lạc.

* Đạo này Liên lạc được đón nhận thêm nhiều cây viết mới cọng tác (như Tr. Trâu Lì, Bướm, L.M.L...) Rất mong những độc giả khác, kể cả những “mầm non” hãy sốt sắng gửi bài về (miễn đừng quá dài, liên quan xa gần đến H.Đ.(3 trang là nhiều, kể cả hình ảnh), vì Liên-lạc chủ trương nhiều người tham gia cuộc chơi, hơn là dành cho một số ít người đã viết giỏi, viết dài.

* Trong vài ba năm gần đây, đã có một số “tài năng mới” đặc biệt là nữ-giới đã nhập cuộc viết bài gửi L.L., tuy nhiên cũng có khá nhiều vị lúc đầu rất thiết tha với L.L., bỗng nhiên mang bình hơi làm “Thợ Lặn” biệt vô âm tín mà chúng tôi sẽ hân hạnh nêu Bằng Vàng một ngày gần đây. Nên nhớ : Một người H.Đ. tốt là người luôn “cầm còi, cầm gậy, cầm cờ”, chứ không bao giờ cầm “Bằng Thợ Lặn” vì những người đó đã có thời hô to : **HĐ một ngày, HĐ suốt đời.**

* Sau hết, năm Con Gà đã bắt đầu, chúng ta hãy tiếp tục ..GÁY : ò, o, o, ò ! Tục tục tát !

Liên-Lạc

NỤ CƯỜI CÒN ĐÓ...

Tôi nghe danh tr.Phan Như Ngân từ khi ở Hà nội cuối thập kỷ 40. Trường là một trụ cột đã nối tiếp mở đường khai lối cho Phong trào với lớp tiên phong như tr.Trần Văn Khắc và tr.Hoàng Đạo Thúy ngoài Bắc ; tr.Võ Thành Minh ở miền Trung ; tr. Huỳnh Văn Diệp ở miền Nam. Ngay từ lúc bước chân vào hướng đạo giữa thời kỳ chiến tranh (Việt-Pháp – VN.1, 1946-54), tôi đã có những ấn tượng rất mạnh về các vị tiền bối ấy, cùng một số đồng đạo lớp đầu như các trường Trần Duy Hưng, Trần Văn Tuyên, Tạ Quang Bửu, Trần Điền, Phan Như Ngân, v.v. dù chỉ tìm hiểu qua ít sách báo cũ thu nhặt được, và những mẫu chấp nổi do bậc đàn anh chứng nhân « thời oanh liệt » (1940-45) là tr.Trần Trung Du kể lại. Ấn tượng khá đậm nét, tuy rằng hầu hết đối với tôi còn là những vị có họ tên mà thực sự « vô ảnh vô thanh » : mặt mũi thế nào (vài tấm hình sinh hoạt chung hiếm hoi trên báo HĐ sưu tầm được, đã mờ nhạt, lại chụp cả đám đông, rất khó phân biệt chân dung từng người nhỏ xíu như cây tăm, với chiếc mũ úp chụp nữa) ; ở đâu bây giờ trên lãnh thổ chia cách thành nhiều vùng không liên lạc giao thông ; chưa hiểu khi nào mới có dịp đối diện.

Năm 1949, nhân dịp tr.Trần Điền ra Hà nội công cán, vào lúc Ban Vận Động của tr.Trần Văn Thao triệu tập đại biểu ba Miền để chính thức phục hoạt Hội HĐVN, tôi đã yêu cầu Tr.Du kể lại quá trình sinh hoạt của tr.Trần Điền và luôn thể, của một vài trường tiêu biểu thời tiền chiến của miền Trung là Võ Thành Minh, Tạ Quang Bửu, Phan Như Ngân, Cung Giũ Nguyên.

Tôi không khỏi mỉm cười thâm vì sự đồng tình mâu thuẫn của mình khi nghe tr.Du vinh danh tr.Ngân, Tổng Ủy Viên, về quyết định giải tán các đơn vị đoàn sinh của Hội HĐ Trung Kỳ năm 1945 - một hành động đố vỡ ngược với sự xây dựng vun đắp thường lệ. Nhưng tôi hiểu đó là việc bất đắc dĩ, hành động duy nhất có thể và nên làm để bảo vệ trong sáng lành mạnh của lý tưởng và tôn chỉ HĐ, trước văn thư của ô.Phan Anh, Bộ trưởng Thanh Niên trong chính phủ « độc lập » Trần Trọng Kim, minh thị yêu cầu HĐ sáp nhập vào đoàn thể Thanh Thiếu niên Tiền Phong, trong chủ trương ô ạt tập trung hết giới trẻ trong một tổ chức duy nhất do chính quyền điều khiển (có thể ô.Phan Anh đã có hậu ý đoàn ngũ người trẻ để hậu thuẫn cho Việt Minh chăng).

Phải nói thêm rằng tr.Ngân đang là một công chức hạng cao của chính phủ T.T.Kim. Tuy Trường không phải là thuộc cấp của ô.Phan Anh, nhưng sự phản kháng - lễ độ nhưng dứt khoát - chủ trương của vị đứng đầu một Bộ như thế, rất có thể người khác ở địa vị tương tự đã e ngại không dám gây hậu quả bất lợi cho tiến trình sự nghiệp về sau.

Tôi thêm lòng mến phục khi so sánh thái độ và hành động của tr.Ngân với tr.Thúy cùng thời điểm sục sôi này (1940-1945), những hành động mà tr.Du và nhiều trường thuộc trang lứa, không kể những vị đồng niên tuế, là một chứng nhân. Chẳng hạn, tr.Du cùng tráng sinh và trường miền Bắc ngầm hiệu Tráng đoàn Lam Sơn là đơn vị rất đặc biệt của Tr.Thúy. Từ khoảng 1940, Lam Sơn ráo riết qui tụ những phần tử học thức và năng động đã được đào tạo bởi môi trường HĐ, nung nấu ý chí đòi độc lập tự chủ cho xứ sở, và tin tưởng tuyệt đối ở tr.Thúy để dẫn dắt vào con đường giúp nước. Trừ một đôi người rất thân cận như tr.Trần Duy Hưng, tôi phỏng đoán hầu hết tráng sinh Lam Sơn – sau phát triển nhân số quá đông, phải chia ra lập một đơn vị Lam Sơn II (Bổ Vệ) – không được cho hay rằng tr.Thúy đã tham gia Mặt trận Việt Minh (VM), mà tr.Thúy biết rành là tổ chức đảng cộng sản lập ra. Lúc ấy ở bên ngoài, VM còn che dấu dữ kiện là đoàn thể bình phong để dễ tranh thủ cảm tình của mọi tầng lớp dân chúng, theo đúng chính sách, khẩu hiệu, và lịch trình tranh đấu giai đoạn của Đông Phương Cục Đệ Tam Quốc Tế ; thủ lĩnh tối cao là Staline, chúa tể Nga Xô-Việt. Nhân vật Hồ Chí Minh cũng chưa được giới thiệu ; sự tôn thờ cá nhân chỉ bắt đầu từ sau Cách mạng Tháng Tám. Giấy liên hệ đích thực giữa tr.Thúy với tr.Nguyễn Hữu Đang, tráng sinh ký danh của Lam Sơn, một cán bộ cộng sản phụ trách trí vận, tổng thư ký phong trào Truyền Bá Quốc Ngữ, cho tới nay vẫn chưa tiết lộ hết.

Sau này, tôi đã đối chiếu thái độ khác biệt không những giữa hai Tổng ủy viên, tr.Ngân (Trung) và tr.Thúy (Bắc), mà ngay cả giữa tr.Thúy với tr.Tạ Quang Bửu (do tr.Thúy chiêu dụ vào mặt trận VM từ 1941 – tham chiếu bài tường thuật của Nguyễn Phước Quỳnh trên tập san Toàn Cảnh của Bộ Văn hóa Xã hội – 1996). Trong khi tr.Thúy nỗ lực (gồm 2 cuộc vận động chốt của tr.Thúy trong thập kỷ 90 trước khi tạ thế) đặt toàn bộ phong trào miền Bắc, coi như một công cụ tùy sự sai phái, dưới quyền chỉ phối của VM thời kỳ tiền chiến rồi dưới đảng CS độc tôn cầm quyền (với danh hiệu « Hội HĐVN » có cái đuôi « cứu quốc » tiếm ấn - 1946), thì tr.Bửu và tr.Ngân trung thực với sứ mệnh giáo dục HĐ, bảo đảm nguyên tắc « tự nguyện » đối với mỗi thành viên, dù là vị thành niên – cũng là khái niệm tự do, tôn trọng nhân phẩm từng cá nhân, khác với nền tảng tập thể hóa con người của các chủ nghĩa cộng sản, phát-xít, nazi đã bị xụp đổ sau khi làm thiệt hại không kể xiết cho nhiều xứ sở và cả nhân loại. Hai trưởng Bửu và Ngân (TUV thứ 2 và thứ 3 ở miền Trung) cùng với tr.Võ Thành Minh (TUV thứ nhất) đã tách biệt sự dẫn thân tranh đấu cho xứ sở của riêng mình với đường hướng quen gọi – không đúng lắm - là « phi chính trị » của HĐ ; theo đó, trưởng HĐ phải tự chế không thể lôi cuốn đoàn sinh và trưởng thuộc quyền vào những gì không liên quan đến giáo dục, đến sinh hoạt HĐ, và ở ngoài lãnh vực tổng quát chính trị công dân (phân biệt với hoạt động chính trị đảng phái công khai hay bí mật ; vận động bầu cử ứng cử, biểu tình, kiến nghị, v.v. ; đặc biệt không chấp nhận những chủ thuyết và hành động bạo lực, khủng bố).

Phải đến năm 1958 tôi mới diện kiến rồi làm việc với tr.Ngân vừa đắc cử Tổng ủy viên, khi được tr.Ngân bổ nhiệm vào trách vụ ủy viên Ngành Thiếu. Câu xáo ngữ : « nghe danh không bằng thấy mặt » đối với tôi trở nên hiện thực. Tôi chào và xiết tay trái của một trưởng vào độ trung niên, tương đối thấp (khoảng 1m60), chiều ngang có phần bề thế, tròn trịa, nhưng con người toát ra nhựa sống, một giáng vẻ khỏe mạnh, năng động. Chi tiết đập vào mắt là nước da hơi bánh mật, nét mặt trung hậu, với đôi mắt thông minh linh động, và nụ cười tươi sáng rực rỡ thêm bởi một hàm răng đều đặn, trắng bóc, có thể so bì với tài tử điện ảnh. Thực là thích thú được là cộng sự viên của một trưởng « lớn » không ý vào thâm niên và thành tích quá khứ, không có đầu óc địa phương (một thói tật xấu ngày nay có vẻ vẫn còn tác hại nhiều hơn chúng ta suy đoán) ; thể hiện đúng phương pháp HĐ, tôn trọng trách nhiệm đã phân công không hề ôm đồm chuyên đoán ; và nêu gương về tinh thần cộng tác, đồng đội – nhóm trẻ chúng tôi nói lên là « chịu chơi ». Những phiên họp của Bộ TUV thường cởi mở nhiệt náo, ròn rã tiếng cười, mặc dù cuộc thảo luận đôi khi giằng co không ngã ngũ giữa thành viên, không phân biệt tuổi tác và cấp bậc.

Tôi đã học hỏi bọn nơi tr.Ngân để tiến triển về phương diện tu thân và về hoạt động HĐ. Hai mục tiêu lớn của Bộ TUV trong nhiệm kỳ là củng cố cơ sở vật chất và chuyên khoa về huấn luyện trưởng, rồi tổ chức cuộc họp bạn toàn quốc lần thứ nhất với tư cách thành viên quốc gia trong Tổ chức của Phong trào HĐ Thế giới. Sự thể hiện hai mục tiêu đã cống hiến nhiều cơ hội tham gia các dự án, các kế hoạch, các công tác từ vận động tài chính đến đào tạo trưởng, duyệt lại chương trình căn bản rồi sinh hoạt các Ngành, kiện toàn hệ thống liên lạc và những thủ tục điều hành quản trị, ngõ hầu theo sát và đáp ứng được nhu cầu của hội, của các đơn vị, trong bối cảnh phát triển mạnh mẽ nhờ hoàn cảnh thanh bình sau ngày chia cắt đất nước. Tất cả là những thử thách không dễ phút chốc tìm kiếm được, lại có thể thử nghiệm dưới sự chỉ dẫn và nâng đỡ tận tình của Trưởng. Duy cho đến nay tôi vẫn chưa hài lòng về sự học tập mong bắt chước một phần nhỏ đức tính lãnh đạo của Trưởng tôi đặc biệt khâm phục : sự lựa chọn nhanh chóng giữa nhiều ý kiến, giải pháp đôi khi mâu thuẫn đối chọi, để có quyết định rạch ròi và phù hợp trên cương vị người giữ thẩm quyền và trách nhiệm chính yếu. Nói thể không có nghĩa là mọi hành động của Trưởng đều toàn hảo ; tuy nhiên, tôi nhận định đặc tính của Trưởng là biết tùy người giao việc, rồi thúc đẩy, huy động khả năng đóng góp đến mức tối đa của mọi người cũng như của mình vào công tác trước mắt.

Rất tiếc là Trưởng bận công vụ, chỉ về Saigon mỗi tháng một lần, nên tôi không được gần Trưởng nhiều hơn. Và Trưởng đã khước từ không muốn tái ứng cử một nhiệm kỳ nữa.

Năm 1963, vụ lèo lái Phong trào qua cơn bão tố « Thanh niên Cộng Hòa », tránh cho Phong trào không bị đoàn thể ấy thôn tính, đương nhiên đã tựa vào tiền lệ thích hợp, chính là hoàn cảnh và dữ kiện dẫn tới quyết định lịch sử của tr. Ngân năm 1945 ở trên. Xin mở ngoặc để nhắc nhở tôn chỉ của HĐ Thế giới là độc lập với các chế độ, các tổ chức tôn giáo và chính trị. HĐVN nếu là thành viên HĐTG mà tự đặt hay bị ép vào vị trí lệ thuộc chính quyền – nói khác, nếu trở thành đoàn thể quốc doanh và mất tư cách N.G.O. (Non Governmental Organisation) – sẽ bị khai trừ ngay, chẳng khác Hội HĐ Chí-Lợi (Chile) thời chế độ mác-xít của tổng thống Allende.

Phải chờ đến 1983, khi có Hội nghị Costa Mesa, tôi mới gặp lại tr.Phan Như Ngân. Lúc hội ngộ với bậc đàn anh tôi kính mến trên đất định cư, tôi thành thật vui mừng nhìn thấy Trường còn dáng vẻ trẻ trung linh hoạt, không khác khi xưa bao nhiêu ngoại trừ vài sợi tóc đốm bạc. Tr.Trần Văn Khắc chủ trì hội nghị đã trông cậy ở tr.Ngân để điều khiển cuộc thảo luận, và tr.Ngân đã chu toàn nhiệm vụ một cách xuất sắc như thường lệ. Tôi phỏng đoán Tr.Khắc trừ tính giao cho tr.Ngân phụ trách hoạt động HĐVN khắp nơi như một tổng ủy viên, tuy rằng Hội đồng Trung ương không phải là một tổ chức HĐ quốc gia nữa. Tôi cũng phỏng đoán tr.Ngân đã từ chối không nhận, có lẽ vì lý do cá nhân mà tôi thông cảm : Trường ở xa trung tâm sinh hoạt của người Việt tại California, trong một thị xã nhỏ, không có trường và đoàn sinh VN nào gần cận ; Trường nay là người tị nạn thiếu phương tiện và đã hết lứa tuổi xóc vác để xây dựng lại cơ nghiệp từ đầu trong môi trường Anh ngữ không mấy thông thạo. Đây quả là một sự thiệt thòi chung cho Phong trào.

Thế rồi tr.Ngân dù đứng ngoài lề, tôi nghĩ Trường vẫn có ảnh hưởng đáng kể trong tâm trí mọi người do thanh danh với thành tích người đi trước mền mộ kể lại cho người tiếp sau. Tôi biết Trường vẫn thư từ thường xuyên với tr.Trần Văn Khắc, với nhiều trường trong HĐTU ; trường được thỉnh ý về mọi việc quan trọng. Thời gian trôi mau, tôi quên bằng Trường không kém tr.Khắc bao nhiêu tuổi và tr.Khắc vừa ra đi rồi, thì bất chợt nghe tin choáng váng là Trường bị tai biến mạch máu não, tê liệt và tịnh khẩu.

Nhân khi dự ban giảng huấn trại huấn luyện (khóa Tráng Tùng Nguyên 2) năm 1994 một số anh em bàn luận với cặp trưởng Đỗ Văn Ninh - Nguyễn Thị Đáp, tr.Vũ Thanh Thông, tr.Đình Xuân Phúc và tôi, đã yêu cầu tr.Đoàn Văn Thiệp thu xếp trước rồi lái xe hướng dẫn chúng tôi đến thăm. Dù không bàn định với nhau, tất cả chúng tôi đã che dấu nỗi xúc động của chính mình, giữ bộ mặt vui vẻ khi chia nhau đứng vòng quanh chiếc giường bệnh, cũng là không gian sinh hoạt duy nhất của Trường trong không khí ấm cúng và sự chăm sóc tận tụy của gia đình, để lần lượt ân cần thăm hỏi, chúc Trường sớm bình phục. Người bạn đường đáng kính của Trường cho chúng tôi biết tuy không nói được, Trường đã nghe thông báo và như tỏ ý phấn khởi, chờ đợi cuộc viếng thăm. Đến lượt, tôi nắm tay Trường nói đôi lời chúc biết là không hiệu quả mong ước, cố giữ giọt lệ mập mé sau mi khỏi bị Trường ngó thấy. Đôi mắt của Trường vẫn thông minh linh động nhìn thẳng vào tôi, miệng tươi cười chẳng khác khi xưa. Đôi mắt và nụ cười ấy đã vượt thoát bức tường im lặng bó buộc Trường phải chịu đựng nhiều tháng rồi, để chuyển đạt cho tôi một thông điệp vang động về tinh thần hữu và đồng giao cảm, trước sau như một.

Tôi đã trở về Pháp với hình ảnh nụ cười của tr.Phan Như Ngân khắc ghi sâu trong tâm khảm. Khi tin dữ về sự ra đi định mệnh của Trường loan ra, tôi đã chuẩn bị xong tâm lý để tiếp nhận : còn đó nụ cười của Trường vĩnh viễn tươi sáng trong tim tôi, không bao giờ phai nhạt.

Nghiêm Văn Thạch – Paris, tết Ất Dậu 2005

Hãy cố gắng làm cho thế gian này tốt đẹp hơn, so với ngày Bạn mới sinh ra, và đến khi Bạn từ trần, Bạn có thể nhắm mắt một cách sung sướng trong cảm nghĩ rằng Bạn đã cố gắng hết sức mình.

Lời Baden Powell

Một chuyến viễn du

Trần-Công-Hoàng

Liên-Lạc : Trong phiên họp ngày 02 tháng 7 năm 2002 tại đất Trại Thăng Tiến VII, Tr. Nguyễn-Đức-Tùng có nêu vấn đề anh chị em HĐVN nên chuẩn bị để năm 2007 qua Gilwell tham dự kỷ-niệm lễ **Kỷ-niệm 100 năm thành lập Phong-trào Hương-đạo Thế giới, được tổ chức tại Gilwell vào mùa Hè năm 2007**. Trạm nghỉ chân và đi thăm Âu-châu sẽ là Pháp-quốc.

Tr. Trần-Công-Hoàng đã tình nguyện đi thám sát trước đường đi nước bước đến Trại-trường Gilwell, đã tiếp xúc với rất nhiều Trưởng ở Pháp (trạm nghỉ chân của các Trưởng ở phương xa đến Âu-châu, trước khi đi Gilwell), và sau đây là bản tóm lược cuộc hành trình của Tr. Hoàng gửi cho Liên-lạc, và chúng tôi xin công bố để các anh chị em HĐVN biết để tùy nghi :

... .. Hôm 5 -11-2004, em đi Âu-châu (Pháp và Luân đôn) một tháng. Em đã đi hầu hết các thành phố lớn nhỏ của Pháp, nhất là Paris và vùng phụ cận, chỗ nào có đông người Việt., có bạn bè, đặc biệt là có anh chị em HĐVN.

Em có ghé thăm Tr. Vĩnh-Đào, Tr. Mai-quốc-Tuấn, Tr. Nghiêm-văn-Thạch. Tr. Lý-Trí Thanh-Lương, Tr. Trần-Gia-Bình & Minh-Hiền, Tr. Trần-thị Vân-Hạc, Tr. Trương-hữu-Ngọ, Tr. Châu-văn-Lộc (Lý-trưởng Làng Nam-Quan), Tr. Đỗ-đăng-Di, Tr. Nguyễn-văn-Chuẩn, Tr. Trần-thị Minh-Thu, Tr. Đỗ-thị Như-Bích, Tr. Ngô Tất Thái, Chị Nguyễn-thị Lê-Hằng - Lê Lộc, Tr. Nguyễn-hữu-Xương, Tr. Nguyễn Tấn-Hưng, Vũ-trung-Thủy, Phạm đức-Long, Tr. Trần cao Bằng (Lyon) và anh chị Ngọc-Thu (Trưởng-nữ của Tr. Trần-văn-Thao) và rất nhiều Trưởng và anh chị em HĐ khác (chưa từng xuất hiện sinh hoạt đã họp mặt với Chi-nhánh Pháp) mà em đã biết hoặc đã từng sinh hoạt chung với nhau từ hơn 40 năm qua khi còn ở VN.

Em đã được hầu hết quý Trưởng, anh chị em thuộc Chi nhánh Pháp tiếp đón rất thân tình nồng hậu trong tình huynh đệ HĐ. Trong chuyến đi này, em được Tr. Vân-Hạc, Tr. Lý-trí Thanh-Lương và

Hội-ngộ với dân Làng HĐ Trưởng-niên Nam-Quang (Pháp)

và Tr. Trần-Gia-Bình giúp đỡ em rất nhiều để có dịp gặp gỡ hầu hết quý Trưởng và ACE tại Pháp, đặc biệt được Tr. Trần-Gia-Bình đã tình nguyện xin nghỉ làm để đưa em đi thám du cơ sở của Cụ BiPi, trại trường Gilwell & Brown Sea I land & BP House London, để em có đủ chi tiết cần thiết để cùng với Tr Nguyễn-đức-Tùng, phối hợp với một số Trưởng thuộc chính hành Pháp & Làng Nam-Quan lo việc tổ chức chuyến đi thăm viếng Pháp quốc, trước khi qua Gilwell tham dự Ngày Tổ chức lễ kỷ-niệm 100 năm thành lập HĐ Thế-giới vào dịp Hè 2007.

Sau khi trở về Florida được một tuần, em có đi Washington DC. Để thăm ACE Toán-Chi-lăng (Tráng-đoàn Nguyễn-Trái), và Làng BH-HTĐ.

Em được Tr. Đỗ Quốc Tuyển và Tr. Nguyễn Đức Tùng mời họp mặt với một số Trưởng và ACH trong Làng DC, vùng Maryland, VA., Tiệc hội ngộ rất vui. Cũng trong dịp này, em Cũng trình bày với Quý Trưởng về chuyến thám du này, đã được quý Trưởng rất hoan nghênh.

Cũng nhân dịp này, em cũng có trao tặng cho Làng và Scout RS tượng Cụ BiPi và cây gậy Trưởng lão đã được Tr. Nguyễn-Tấn-Định đại-diện nhận lấy. Buổi tiệc họp mặt bất thần, tràn đầy tình huynh đệ HĐ, rất vui, tất quý. Chuyện trò hàn huyên mãi mãi không dứt mà vẫn chưa hết chuyện, nhưng rồi cũng phải chia tay để ngày mai quý Trưởng và ACE lo làm việc cho những ngày kế tiếp.

Em đã trở lại Florida để dưỡng sức và lo tiếp tục những công việc khác.
Kính thăm và kính chúc... ..

(NCH)

Tạp ghi của phụ huynh

Trích bản tin Cờ Lau (Liên Đoàn Chí Linh)
(số 28 tháng 8 năm 2004)

Ngày xưa mỗi lần thấy em trai tôi sửa soạn đi cắm trại với Hướng Đạo ở Việt Nam, tôi hằng ao ước được như em tôi.

Khi sang Mỹ và lập gia đình với 3 cháu – 2 gái và 1 trai. Tôi cho các cháu gia nhập HĐ ngay khi các cháu bắt đầu 7 tuổi. Vì nơi gia đình tôi trú ngụ không có đơn vị VN nên các cháu đã sinh hoạt với các đơn vị HĐ Mỹ.

Trong thời gian sinh hoạt, tùy theo đơn vị, sự hoạt động thường làm thủ công nghệ. Thỉnh thoảng đi làm công tác từ thiện như nhặt rau trong những vườn rau ở Irvine để giúp những người không có nhà cửa, vào thư viện giúp sắp xếp sách vở, và đôi khi đi làm người mẫu trong Shopping Mall. Mùa Giáng Sinh đi thăm và hát tập thể ở nhà dưỡng lão. Một lần duy nhất Mai Anh được đi cắm trại trên núi gần San Diego từ thứ Sáu đến Chủ Nhật. Sinh hoạt được 3 năm thì 3 cháu xin nghỉ vì không còn thích nữa.

Đôi lần tôi cũng thích cho các cháu gia nhập HĐVN nhưng vì ở xa nên cũng ngại. Một lần người bạn giới thiệu, tôi đưa Minh (con trai) tới sinh hoạt một LĐ ở Santa Ana. Cháu chỉ được đứng ngoài quan sát sự sinh hoạt của các bạn cùng tuổi. Họ bảo tôi “12 tuổi như vậy chắc không thích gia nhập HĐ đâu”. Tôi đưa cháu trở lại 3 lần, nhưng lần nào cháu cũng không thích và đòi về. Ngoài việc học chữ, piano và Aikido, tôi để các cháu tự quyết định những sinh hoạt mà các cháu muốn tham gia.

Tình cờ gặp chị Thơ, được biết các con của chị đang sinh hoạt trong liên đoàn Chí Linh, tôi vội mang cháu xuống nơi sinh hoạt của LĐ. Cháu Minh đã được Tr. Tựu tiếp đón bằng cách khoác vai cháu và bảo “Đi theo anh ra đây gặp các bạn mới của em”. Tôi thấy con tôi được đón tiếp thật nồng nân, ân cần và tử tế. Cháu không phản kháng và theo chân anh nhập vào Đoàn. Đến buổi trưa cùng ngày, tôi đang trò chuyện cùng Tr. Tựu thì nghe Victor (một thiếu sinh trong đoàn) đã nói chuyện với Minh, “You know, I don’t like to join Boy Scout, but it is good for me then I have to do it”. Thật là một điều khuyến khích vô giá từ một cậu bé 12 tuổi! Minh quay lại nhìn tôi và hỏi “Mẹ, con đi cắm trại tuần tới được không?” Tôi thật sự vui mừng vì thấy cháu bằng lòng tham dự ngay ngày đầu tiên. Ngay tuần sau, 2 mẹ con tôi cùng tham dự trại Xuân LĐ tại El Dorado. Tôi được gặp các phụ huynh trong lúc cùng phụ gói bánh chưng. Thật là một gia đình Hướng Đạo đầy tinh thần tương trợ lẫn nhau. Tối đến, tôi được ân cần mời ngủ trong lều của chị Liza thay vì ngủ trong xe mini van của tôi.

Tuần lễ thứ ba, tôi đưa cả gia đình cùng LĐ tham dự lễ chào cờ đầu năm gồm tất cả HDS Việt Nam miền Nam California. Tr. Định của Thanh Đoàn đến và tự giới thiệu với nhà tôi và 2 cháu gái, Mai Anh và Mai Thy. Tôi thấy Mai Anh nói chuyện với Tr. Định về quyền sách cháu đang đọc cũng khá lâu. Trong lúc đứng xem múa lân, chị Diệp cho biết Dara (con chị Diệp) thích đọc sách như Mai Anh. Trên đường đi về, tôi ước thử Mai Anh có muốn gia nhập không? Ngoài piano và Aikido, Mai Anh chỉ đọc sách và viết truyện. Mai Anh đã đồng ý sẽ thử đi họp với Minh tuần sau. Kế đó 2 tuần, Mai Anh xin gia nhập. Rồi đến Mai Thy cũng xin gia nhập sau lần đầu cắm trại với bố mẹ trong dịp LĐ tổ chức trại hè cũng tại El Dorado. Tôi hỏi 2 cháu tại sao thay đổi ý kiến. Mai Anh bảo lúc đầu thấy Tr. Định có vẻ “intimidate” nhưng sau vài lần sinh hoạt, Mai Anh nhận thấy ở Tr. Định có nhiều kiến thức và hướng dẫn Kha Thanh như một người anh lớn. Mai Thy thì ngược lại lúc đầu không thích gia nhập HĐ vì quá bận rộn với môn bóng rổ, thường rơi vào ngày thứ Bảy và Chủ Nhật. Nhưng sau lần đi cắm trại, Mai Thy cảm phục Tr. Định và các chị trong Kha Thanh nên tự xin gia nhập. Tr. Định đã cho 2 con tôi

quan niệm đẹp và cao cả của HĐ. Nhà tôi cũng vậy, rất thích đưa các cháu đi sinh hoạt. Nhà tôi lúc trước không thích gia thiệp với ai và chỉ loanh quanh trong nhà.

Tôi rất vui mừng vì cả 3 cháu đều sinh hoạt HĐ. Những buổi tối khi cả gia đình dùng cơm, các con tôi thường kể lại cho chúng tôi về những sinh hoạt trong Đoàn và những điều các cháu học từ các Trưởng và các bạn. Tôi rất cảm ơn các huynh trưởng. Quý Trưởng đã tạo cho các em có cơ hội tập họp hữu ích mỗi tuần. Các em đã được hướng dẫn sinh hoạt trong môi trường đoàn kết tương thân tương trợ lẫn nhau. Hy vọng Chí Linh sẽ tồn tại mãi để em có một nơi an toàn tập họp và học hỏi ở những người đàn anh gương mẫu ...

Mai Phương

Phân Ưu

Được tin buồn : Thân mẫu
Của Trưởng Vũ-Kim-Thành
Và là nhạc-mẫu của Trưởng Vũ-Đức-Nam
(thuộc làng HĐ Trưởng-niên Nord Carolina)
là Cụ Bà Maria Vũ-Thị Ổn
sinh năm 1928 tại Bắc-phần V.N.
đã được Chúa gọi về lúc 23g40
ngày 31 tháng Giêng năm 2005 tại
Thành phố Charlotte (N.C.)
Hưởng thọ được 77 tuổi.

*

Chúng tôi xin chân thành chia buồn
Cùng hai Trưởng :
Vũ-Kim-Thành và Trưởng Vũ-Đức-Nam
Và Nguyễn Cầu Linh Hôn Cụ Bà
Sớm về nơi An Lạc Vĩnh Cửu.
H.Đ.Trưởng-niên & L.Đ.Hoa-Lư Charlotte
Văn-phòng Hướng-đạo Trưởng-niên
Ban Phụ-trách Bản tin Liên-Lạc.

Tin Buồn

Được tin Phu-nhân của Cố Trưởng Lê-Văn-Ba
Là Cụ Bà **THÁI-ĐIÊN**
Pháp-danh : **Diệu-Quăng**
Là Thân-Mẫu của Trưởng **Lê-Thị-Ngọc-Lan**
Đã tạ thế vào ngày 8 tháng 12 năm 2004
Tại Garden Grove, Hưởng thọ 91 tuổi.

Cố Trưởng Lê-Văn-Ba là một trong ba vị
Sáng-lập-viên Bản Tin Liên-lạc.
Lúc sinh thời Phu-nhân Tr. Ba đã giúp Chồng
rất đắc lực trong việc thực hiện tờ Liên-lạc.

*

Chúng tôi xin cầu nguyện cho Hương-linh
Cụ Bà Thái-Điên sớm về cõi Phật.
Xin thành thật chia buồn cùng Tang-quyển,
đặc biệt là với Trưởng Lê-Thị-Ngọc-Lan.

Văn-Phòng Hướng-đạo Trưởng-Niên
và Ban Phụ-trách Bản Tin Liên-Lạc.

CÁI BẾP HƯƠNG ĐẠO

Mỗi khi nói đến bếp, thông thường chúng ta sẽ nghĩ ngay đến cái bếp .. nhà mình !. Tuy có thể không ..láng như mới từ tiệm khiêng về, nhưng cũng không ..tệ và cũng khá đầy đủ các thứ linh tinh cần dùng mà qua hai bàn tay khéo léo của người thân như là mẹ, là vợ hay là chị, em gái, chúng ta đã có những món ăn vừa ngon miệng khi thưởng thức, vừa đẹp mắt khi bày ra bàn... (Bây giờ nơi xứ người, việc bếp núc có khi không còn là .. của riêng chỉ dành cho các bà các cô.. !!).

Bếp HĐ thì chắc chắn là không .. láng, bởi vì chẳng bao giờ được khiêng từ tiệm về !. Lý do đơn giản: không có tiệm nào bán loại bếp này !!. Vậy thì muốn coi và (có thể sau đó !) mua thì tìm ở đâu ?!. Thưa, đơn giản lắm. Đi (cho biết) vài ngày trại HĐ là ..tạo được ngay, nêu không chê !!

Ngày xưa (y như chuyện cổ tích !) khi còn bên nhà, mỗi lần trại vài ngày như vậy là ôi thôi, sẽ có ít nhất đôi ba cái bếp. Ba cục gạch xếp lại, 1 cái bếp ! Đào đất hình chữ thập, 1 cái bếp ! Treo cái xoang dưới chạng ba cây chụm đầu lại, 1 cái bếp treo ... !!!

Ra ngoài này không (hay rất ít khi!?) còn hì hục thổi lửa, có khi mặt mày lấm lem với đôi mắt ..(hơi sưng) đỏ khi gặp củi ướt bởi mưa, phải kê miệng thật sát củi để thổi hơi vào..Bây giờ cái bếp HĐ thường được xử dụng bằng ga hoặc bằng điện. Nếu đất trại thuê mướn mà có bếp núc đàng hoàng riêng rẽ thì.. có khi còn đầy đủ hơn ở nhà !!!! Tuy vậy, nếu nói cái bếp ..ngoại hạng này.. cũng là bếp HĐ thì có vẻ không còn nét “ thiên nhiên ”, nhưng cũng nên “ tri túc ” với hiện có chớ sao bây giờ!, mặc dù nó cũng ghi lại không ít những kỷ niệm khó quên !!.

Với trò chơi trại bay, cái bếp .. ngày xưa hay bây giờ vẫn không khác nhau ở một điểm căn bản : bếp..chạy theo cho kịp !!! . Đây cũng là dịp xem tài lãnh đạo của Đội trưởng, tinh thần đồng đội và ý thức trách nhiệm của các em..

Nhưng như vừa nói ở trên thì cái bếp .. thường nhật ở mỗi nhà, so với cái bếp HĐ cũng có chi khác biệt lắm đâu !??. Dạ có khác!.

Thứ nhất cái bếp HĐ thường là nơi .. tụ họp của (nói “ chữ ” một chút !) .. đa nguyên, đa đảng !!. Nghĩa là ..không phân biệt người nấu nướng tài ba hay chỉ ..tập tò !!. Là nơi không thiếu giọng cười và “ múa mép” ..! Là nơi mà cơ hội quen (thân thiết !!) nhau nhanh nhất !!.. Thứ hai thức ăn từ bếp HĐ..dọn ra, luôn luôn được đón nhận một cách rộn ràng, miệng hò tay khua muỗng đũa .. !!. Có những món không có ở các tiệm ăn... “ sang trọng ” !!! Thứ ba cái bếp HĐ luôn là dịp nảy sinh nhiều .. sáng kiến (không ngờ !!)....

Đại khái như vậy và còn nhiều thứ nữa, nhưng có lẽ cái sau cùng nên nói: mỗi một lần vào “ làm việc ” nơi bếp HĐ là .. không bao giờ quên những hình ảnh thân thương nơi đó.. !!

Tôi xin lấy ..kinh nghiệm bản thân để “ chứng minh ” điều này: Kỳ trại Thăng Tiến 1 do CN – Pháp đứng mũi chịu sào năm 1985, kỳ trại (có lẽ là !) ít thấy mặt trời nhất!?. Mưa ri rả (hầu như) suốt tuần lễ cắm trại!. Miếng bạt nylon không lớn, được căng làm mái che mưa cho cái bếp lấm lem ..bùn của đơn vị chúng tôi cộng với cái thùng carton đựng thực phẩm được tháo ra làm vòng đai vừa chắn gió vừa chắn mưa tạt vào cái bếp với củi ướt làm khói cay đến mờ cả mắt!. Anh chị em chúng tôi cứ tùm sát vào nhau cho đỡ lạnh và mưa tạt, vừa ..giữ lửa để canh nồi chè đậu xanh bột bán không bị nấu nửa chừng!, vừa kể cho nhau nghe đủ thứ chuyện trên đời và dĩ nhiên tiếng cười (thật vui) không thiếu. Mùi dừa thơm từ nồi chè bốc lên..mời thêm các bạn..hàng xóm kề cận cùng nhập cuộc!. Chè đã chín!.

Vừa thử một muỗng vào miệng, ai nấy đều la to : mặn quá, mặn quá !!, chè sao mặn quá !!. Tôi vội thử.., mặn thiệt!!..Tôi xoay người lại nhìn lên kệ (HĐ !), gói đường còn nguyên!.

Tôi hỏi vợ, ai bỏ đường vô nồi chè?, sao gói đường còn nguyên để kia!?. Có tiếng đáp, em bỏ vào nhưng là gói đường dở, đã xé ra rồi!. Há, làm sao được! Mình đâu còn gói đường nào dở đâu, xài hết rồi mà, chỉ còn gói nguyên để dành nấu chè..!! Tôi nói vợ. Ôi, vậy là chết rồi!. Một em lên tiếng (tôi quên tên mất!), khi này em thấy gói muối bị ướt quá, lại thấy gói đường đã xài hết mà bao còn khô, em sang gói muối qua ...!!!! Không hẹn mà tất cả cùng Ồ một tiếng... Vậy là biết tại sao chè .. bị mặn rồi!. Tuy kêu mặn nhưng .. ai cũng đưa ly và.. xin chút đường cho đậm đà hơn .., vừa ăn vừa nói huyền thuyên như pháo nổ..!!.

Cái bếp .. thứ hai là kỳ trại Truyền thống 3 tổ chức ở tỉnh Straßburg, biên giới Pháp - Đức. Đây là kỳ trại huấn luyện và nhằm vào mùa Đông, tuy không (hay chưa!) có tuyết nhưng tất cả đều ngủ trong nhà. Bếp này tuy chưa có thể xếp vào ngoại hạng, nhưng cũng vào hàng bậc.. nhất rồi!. Và rồi bếp HĐ thì (có lẽ) hạng nào cũng .. vậy!. Cũng nhộn nhịp với giọng cười, lời kể chuyện, pha trò.. xen giữa

những tiếng động ..bấm bấm, xắt xắt.. Với tôi, nơi cái bếp này, hay cũng có thể nói .. năm anh chị chúng tôi, nhờ “quần tụ, hội ngộ” nơi đây sau những giờ ..lên lớp!,mà..nhận ra chúng tôi là bà con họ hàng với nhau, nhờ cùng...“ chữ lót”, chữ Minh.... : Minh Trang – Minh Hiền – Minh Hùng – Minh Tân – Minh Hoàng ... !!

Như vừa kể (sơ) qua về cái bếp HĐ với những “ đặc thù ” của nó mà bếp .. thông thường khó bì được!. Tuy vậy, muốn .. tận hưởng đặc thù này không phải, hay không dễ gì một hai lần mà ...“ ngộ”, trừ khi (họa hoàng) gặp.. “ bí kíp ”!. Cho nên cần kiên nhẫn, không ngại khó, tìm hiểu, hòa đồng, chia sẻ, quên “ ta ”.v.v... Mà những thứ này cũng sẽ là những cái mà chúng ta sẽ học được nơi bếp HĐ “ và chỉ HĐ” mới có mà thôi.

Sau cùng xin nói nhỏ, cái bếp HĐ là cái mà Ông Bà Táo .. rảnh rang nhất...!

Không biết những cảm nhận của tôi có trùng với anh chị em nào không ..!?

Cuối Đông Giáp Thân (01-2005)

Minh Trang – Đức quốc

Trưởng Ngân

Thời gian trôi qua thật mau, mới ngày nào đây tôi còn hầu chuyện Trưởng tại nhà người con rể của Trưởng ở Alibene, Texas mà bây giờ Trưởng đã ra người thiên cổ cả 10 năm nay rồi.

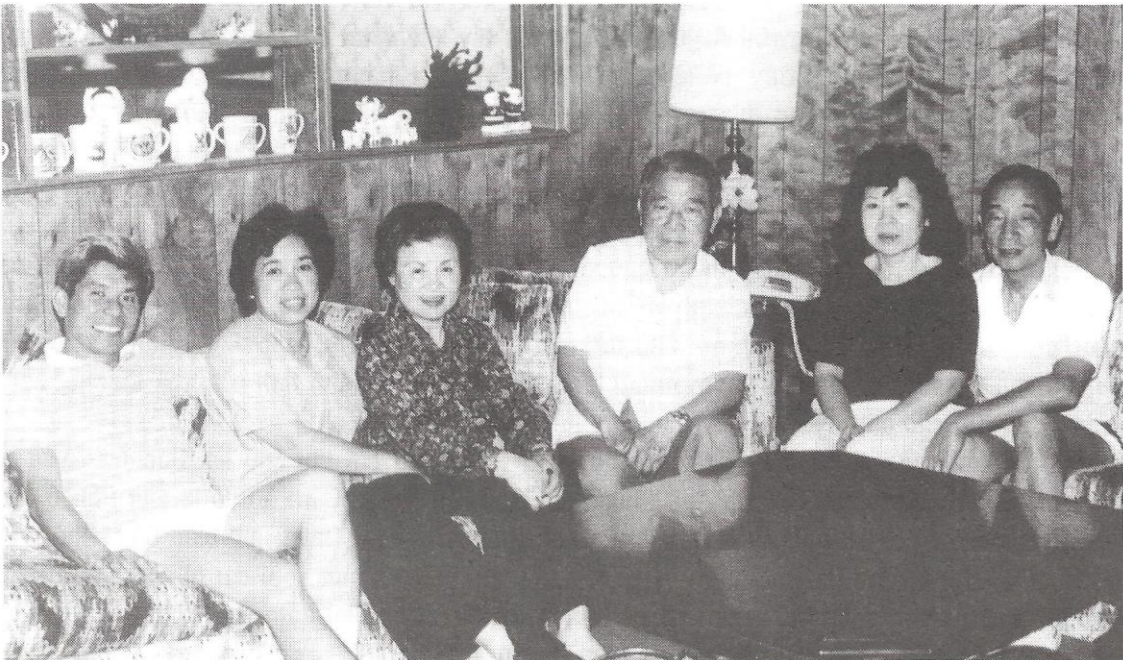
Nhắc lại Trưởng Ngân, tôi không thể nào quên được nụ cười nhân hậu, hiền hoà và tươi vui của Trưởng.

Tôi có được cái may mắn quen thân với gia đình Trưởng ngoài tình huynh đệ Hường-đạo. Tôi còn nhớ năm 1985 là lần đầu tiên tôi gặp lại Trưởng sau khi mất nước, khi Trưởng và phu nhân đến thăm người con rể (là bạn thân của vợ chồng tôi) cách chỗ chúng tôi ở có 20 phút lái xe. Ở cái xứ Mỹ này cũng kỳ, nói tới khoảng cách thì tính theo thời gian chứ không tính theo miles hay kilômètres. Người Mỹ lúc nào cũng nghĩ đến tiền, mà thời gian là tiền bạc ..

Khi đến thăm Trưởng sau mấy chục năm không gặp, tôi ngỡ ngàng và gọi Trưởng bằng Bác thay vì Anh, vì người con rể của Trưởng là bạn của tôi, còn hơn tuổi tôi nữa nên tôi không dám gọi Trưởng bằng Anh (Oì, cách xưng hô của tiếng Việt huyền diệu sao mà phức tạp quá vậy ! Cứ gọi nhau là "you" với "me" có phải tiện hơn không ?) . Trưởng nhìn tôi và nhận ra ngay. Trưởng nói : " Em cứ gọi Anh bằng Anh, anh em mình là Hường-đạo một nhà " .

Sau đó, anh em chúng tôi ngồi ôn lại bao kỷ niệm Hường-đạo, từ Trại trường đến Trại Họp Bạn Trắng Bom ... cho đến Đại-Hội-Đồng HĐVN.

Tôi còn nhớ trong một phiên họp Đại Hội-Đồng thường niên của Hội HĐVN mà lúc đó Trưởng là Tổng Ủy-viên mà tôi là Đạo-trưởng đạo Tân-Bình thuộc châu Gia-định. Trong phiên họp, nhiều lúc có những cuộc bàn cãi hăng say của các Trưởng trẻ, Trưởng đã điều khiển phiên họp với một thái độ ôn hoà và khiêm tốn. Nụ cười tươi vui lúc nào cũng hiện trên khuôn mặt và Trưởng luôn luôn gây được nhiều thiện cảm với tất cả mọi người.

Từ trái sang phải : Tr. Thủy, Tr. Ly, Phu-nhân Tr. Ngân, **Tr. Ngân**, Trưởng nữ Tr. Ngân và con rể Tr. Ngân

Tôi đã có dịp hoạt động và phục vụ dưới các Trưởng kỳ cựu như Trần-Điền, Trần-văn-Thao, Mai-Liêu, Trần-văn-Lược, Vũ Thanh-Thông, Nguyễn-hữu-Mưu v.v.. thì tôi thấy Trưởng Ngân là một đàn anh thật hiền hoà và khiêm tốn, không bao giờ làm mất lòng ai cả.

Khi Trưởng bị "stroke" năm 1992 và đang dưỡng bệnh ở nhà của Trưởng ở San Diego, California, tôi có dịp đến thăm Trưởng lúc đó và được biết Trưởng bị stroke rất nặng, không nói được và nửa người bên phải bị liệt, tuy nhiên Trưởng vẫn biết tất cả mọi sự việc xảy ra chung quanh cũng như biết tin tức của các anh chị em HĐVN. Nếu nói điều gì Trưởng đồng ý thì Trưởng cười và gật đầu, còn nếu không đồng ý thì Trưởng cũng cười và lắc đầu.

Khi Trưởng trở lại Alibene ở với người con rể là bác sĩ để tập vật lý trị liệu (physical therapy) trong mấy tháng năm 1993 thì tôi lại có dịp đến thăm Trưởng thường xuyên hơn.

Khi nào đến chơi, Trưởng cũng ra dấu bảo tôi đến ngồi cạnh và siết tay trái tôi thật chặt. Trưởng không nói được nhưng thích tôi kể lại những chuyện H.Đ. ngày xưa và in tức của anh chị em H.Đ. Dù bị liệt nửa người, nhưng Trưởng vẫn cố tập và đi được vài bước với sự giúp sức của người con rể hay của phu-nhân.

Nhìn Trưởng tập đi từng bước rất khó khăn nhưng lúc nào cũng có nụ cười trên môi.

Tôi nghĩ đó là đức tính cố hữu của con người Hưởng-đạo và tôi xin ghi lại để tưởng nhớ đến Trưởng **PHAN-NHƯ-NGÂN**.

Xóm Chuối, tháng 2 năm 2005
Gà Hùng biện Trần-Đình-Thủy

LIÊN-LAC : (Xin trích đăng một bức thư của phu-nhân Tr. Phan-Như-Ngân gửi cho Ngựa CK) :

.. .. Từ năm sang Montréal thăm hai Bác và được hai Bác cho ăn cơm đến bây giờ, chưa được gặp lại. Tuy rằng cứ mỗi năm chúng tôi đều lên Washington DC họp gia đình, các cháu ở khắp nơi đều về đông đủ, Nhà tôi rất vui. Có một cháu, nhà chồng ở Montréal, chúng nó đưa chúng tôi đi Canada chơi thăm bè bạn. Nhà tôi được bác trai đưa lên Ottawa thăm Bác Khắc. Năm 1991, sau 2 tháng ở chơi với con cháu, nhà tôi trở về San Diego. Về nhà, ngày nào cũng đi bộ. Cả ngày anh ấy đánh máy và làm việc luôn. Độ 3 tuần sau, nhà tôi bị stroke nặng quá, chở vào nhà thương (09 August 91) là chân tay không cử động được và cũng không nói được, liên tiếp 10 ngày không ăn uống gì. Bây giờ là hơn 2 năm rồi. Mấy tháng nay thì sức khoẻ khá, ăn ngủ được, nhưng bệnh stroke thì vẫn vậy không thuyên giảm, vì bộ óc bị hỏng hết, chữ thì không nhận được chữ nào a,b,c, cũng không biết. Nhà tôi bây giờ như trẻ con, không thể làm được tí gì để tự giúp mình. Mọi sự tôi đều làm cho hết : ăn, ngủ, tắm rửa, vệ sinh v.v.. .. đứng lên ngồi xuống tôi đều phải nâng đỡ, đi đâu phải ngồi xe lăn do cháu tôi đẩy. Khổ nhất cho anh ấy là không nói được và cũng không biết làm hiệu vì bộ óc không điều khiển được. Tôi tập cho nói thì nói được, nhưng bảo lập lại thì quên ngay không nhớ. Chỉ được một cái là đọc kinh. Sáng tối lúc nào chúng tôi cũng đọc kinh với nhau, anh ấy đọc rất rõ ràng, nhưng đang đọc mà óc không làm việc được cũng quên luôn. Anh em bạn bè, nhất là H.Đ đến thăm, anh cũng nhận được. Từ hồi bệnh tới nay lúc nào cũng vui vẻ, bạn bè đến thăm mừng lắm. Xin kể qua loa bệnh tình của nhà tôi cho hai Bác biết và nhờ hai Bác Cầu Xin cho anh ấy, chứ bây giờ cũng lớn tuổi rồi, rất khó lòng bình phục.

(Một bức thư khác, gửi tiếp theo, xin trích một đoạn) Tôi vừa gửi thư cho hai Bác tuần vừa rồi thì lại nhận được thư Bác, kèm theo \$50 US của Anh Phước gửi biếu anh Ngân. Cảm 50 đô la anh Phước vừa gửi, tôi đưa cho anh Ngân coi và nói với anh ấy là "Tiền của anh Phước, trước ở Dalat, gửi biếu BỐ". Nhà tôi cảm thư của Bác và 50 đôla cứ mân mê hoài, xem có vẻ cảm động lắm. Tôi sẽ mua một cái gì cho anh ấy dùng hằng ngày để nhớ đến anh Phước. Trong lúc bệnh, mà có bạn ở xa xôi tưởng nhớ đến, thật không có gì quý bằng.

(Liên-lạc xin ghi một cảm nghĩ của Tr. Đình-xuân-Phước) Có một dịp, Tr. Đình-Xuân-Phước đến thăm Tr. Ngân, đã thấy tận mắt sự chu đáo, tận tụy, hy sinh của Chị Ngân đã nói : " **Kẻ nào không biết ơn vợ là kẻ khốn nạn**". Sau này, Tr. Hoàng-Hội ở Melbourne đề nghị thêm chữ **Hiển** (biết ơn Vợ Hiển), vì trên đời cũng có một số vợ .. không mấy hiền. Liên-Lạc đề nghị ghi câu này vào "Hưởng-đạo-sử". ■

Chữ nghĩa

Trâu Lì

Liên Lạc

Thư của Tr. Đỗ Anh đề ngày 06-01-2005 dài 4 trang giấy học trò. Đắt đai Liên Lạc quá chặt nên không thể ghi ra đây được, xin tóm tắt sơ lược như sau:

Tr. Đỗ Anh kể về những việc làm trong một ngày, trong tuần, trong tháng và trong cả năm: bận liên tục, thở không ra hơi, và hỏi Ngựa CK. Như vậy có thể cho là "Bạn Kinh Niên" được không? vì trong Liên Lạc số 52, (phần cuối, trang 3, mục Sổ Tay): Tr. Ngựa CK rất ghét những ai dùng chữ "bạn"!

Ngoài ra Tr. Đ. Anhân gặp lại một bạn cũ hồi còn học Trung Vương, nhắc lại tuổi hoa niên, nhớ lại những chuyện "quậy" của thời học trò, nay con cái đã lớn, đề cập đến chuyện sui gia, đám cưới có nhảy đầm (mà không biết nhảy) Hoàn cảnh Bố là người miền Bắc, Mẹ là người miền Nam, Đ. A sinh ra bị người ta chê là "con cộc cạch". Nay biên thư hỏi Ngựa CK: "cộc cạch" là gì? Ngựa tôi bèn giao banh qua cho nhà ngôn ngữ học là Tr. giáo sư Trâu Lì Lê Hữu Mục để nhờ giải đáp. Và sau đây là phần viết của Trâu Lì.

Suốt năm con khỉ, tôi gặp toàn những chuyện may mắn. May từ đầu năm và mắn cho đến cuối năm. Còn gì may hơn là khi năm hết Tết đến rồi (đến mau nên gọi là mắn đấy), tôi còn được anh em tổ chức cho sang sống bên đất Mỹ một tháng, đến nói chuyện về chữ Nôm tại Viện Việt học, được anh bạn là Giáo sư Nguyễn Sỹ Tế long trọng giới thiệu và được các bạn trẻ học chữ Nôm nhiệt tình đón tiếp, nghĩa là đãi ăn uống thả cửa. Lại còn được mời lên đài phát thanh VNCR phỏng vấn về văn chương Việt Nam.

Sau một tháng sống ở Cali, tôi trở về núi Ngự Bình (tức là Montréal, Réal vốn là Royal nghĩa là Vua, do đó có tên Ngự Bình), và lại may mắn gặp lại Trường Thoại, nổi tiếng là Ngựa Chụ Khó. Một buổi sáng chủ nhật, Anh đã chụ khó đãi tôi một châu bánh tôm đặc biệt, có hương vị rất Hà Nội, làm cho tôi vừa ăn vừa nhớ đến những kỷ niệm ngày xưa bên bờ Hồ Tây, trên đê Cổ Ngự với những bạn thân như Nguyễn đức Hiến và bà vợ xinh đẹp là chị Tuyết Đông phương.

Tr. Thoại còn chụ khó hơn nữa nhờ cháu Vĩnh lái xe đưa ông bà Ngoại và tôi đi dự hội chợ Tết Ất Dậu tại Stade Olympique từ 10 giờ sáng đến 6 giờ chiều. Thật là vui nhộn khi gặp lại các bạn bè Việt Nam, được nghe ca sĩ Thanh Hà, Hoàng Nam từ Mỹ qua, và Thái Hiền và các ca sĩ khác. Những bài hát Việt Nam thật đặc sắc. Tôi lại có thì giờ tâm sự với một số nhân vật của đất sông Lô núi Ngự, như danh thủ phong cầm Gs. Lê đại Quang, danh gia văn hóa Bs. Lại thế Hưng, và nhất là đôi vợ chồng Gs. Lê văn Mão, đệ nhất danh nhân hoạt động xã hội.

Lang thang với nhau suốt cả ngày chủ nhật, Tr. Thoại luôn luôn lăm bắm 2 chữ quậy

và cộc cạch. Nghe cô Thanh Hà vừa hát vừa múa may rất đẹp mắt trên sân sấu, Tr. Thoại vỗ tay và nói to: "Quậy tuyệt quá anh Mục hỉ". Tôi chợt hiểu chữ quậy đây có nghĩa là twist, là quay tròn như tròn ốc đáy. Khi thấy ban tổ chức để lộ nhiều chỗ trống quá, anh phê: "cộc cạch quá, không được." Cộc cạch là gì nhỉ? Tại sao nói về chương trình văn nghệ mà lại nói là cộc cạch? Khó hiểu quá. Chia tay với anh chị vào lúc 6 giờ chiều, tôi bán khoán mãi với hai chữ "quậy" và "cộc cạch," mà anh Thoại xài một cách rất thích thú suốt ngày chủ nhật tất niên.

Tôi về nhà, mở túi áo măng tô lấy chiếc khăn tay, tôi thấy lòi ra mấy tờ giấy vở học trò. Một lá thư. Chữ con gái. Viết rất đều, gọn và cách quãng. Tôi nhớ lại lúc trước khi đưa tôi xuống xe, anh Thoại có đút vào túi tôi một cái gì. À, té ra là lá thư này. Anh Thoại nguệch ngoạc mấy chữ cho biết lá thư này là của chị Đỗ Anh, đã nói tới trên báo Liên Lạc số 52 tháng 12, 2004 ở mục Mã Thư, và có nhờ ông chủ báo giải thích ý nghĩa của từ cộc cạch.

Tôi ngẫu nhiên đọc hết lá thư. Một lá thư viết rất hay. Người viết trước kia (và cả bây giờ) chắc chắn là phải phá phách lắm, phải thông minh lắm, và phải đẹp nảo nùng nữa, mặc dầu bây giờ mi mắt có lẽ cũng sụp xuống rồi! Vả lại những người mang tên Anh, tôi thấy ai cũng lí lắc, cũng quậy, cũng lanh lợi, và nhất là rất đẹp, không cứ gì phái đẹp, ngay phái mạnh cũng vậy, hễ ai tên là Anh đều trông được cả, tỉ dụ như ca sĩ Anh Ngọc, nhà văn Duyên Anh. Còn nhà thơ Anh Thơ thì khỏi nói. Có lẽ vì thế mà khi đọc lá thư của chị Đỗ Anh, tôi có cảm tình ngay.

Lá thư viết hay lắm. Đầu tiên chị cho biết là chị rất bận. Cái bận của nhà nội trợ thì ai cũng biết rồi. Cái bận tiú tí của bà Ngoại cũng vậy. Chuyện cơm nước cho ba chồng đã 89 tuổi thì thật ít có hay không có. Thế mà chị Đỗ Anh, vào cái tuổi sắp cần có người phục dịch mình, vẫn còn hôm sớm sẵn sàng thổi cơm nấu nước lo liệu cho bố chồng thì quả thực là một cô con dâu gương mẫu. Tôi thua cụ ông gần một con giáp. Tôi cũng có con dâu ngoan hiền như chị Đỗ Anh cho nên tôi hiểu vô cùng tấm lòng chí hiếu của chị. Đó là một tấm lòng vàng. Vào thời buổi kinh tế khó khăn, giữa nước Mỹ cạnh tranh kịch liệt về miếng cơm manh áo mà vẫn còn sót lại được một vài cô con dâu như chị Đỗ Anh hay con dâu của tôi thì thật đời sống của nhân loại còn đẹp lắm, đời sống của người Việt Nam hải ngoại còn đáng sống lắm. Hoan hô cô con dâu Đỗ Anh. Hoan hô bầy sói đã tạo nên chị. Hoan hô các sói già đã un đúc cho chị Đỗ Anh một tinh thần sói con đẹp đẽ như thế, trung thành như thế, hiếu đễ như thế. Chỉ có HD mới có đủ kinh nghiệm rèn luyện được những đức tính thiết tha của con người. Hoan hô HD. Hoan hô sói con.

Chị Đỗ Anh còn khoe có một người bạn tên Thanh, ngày xưa cũng chung trường, cùng chung xóm, cùng chung bày, và suýt cùng chung nhà nữa. Nghe chị nói thì chị Thanh hiền lành hơn chị, ít phá phách hơn chị, và có lẽ ít "quậy" hơn chị là cái chắc. Chỉ phải một cái là hơi kì, mà lại kì Bắc thì khó chơi lắm! Giá mà kì Trung hay là kì Nam thì có dễ chịu hơn không? Vả lại cũng có cái kì này và cũng có cái kì kia chứ? Tỉ dụ, có kì cục, kì quặc, kì dị, thì cũng có kì tài, kì đức, kì duyên, kì diệu, kì tích, kì vĩ... chứ? Có phải cái gì là Bắc kì cũng kì quái, kì lạ, kì khôi hết đâu! Bắc kì có những kì quan không đâu có, như vịnh Hạ Long chẳng hạn. Bắc kì có những kì tích không đâu có như kì tích Hai Bà Trưng. Còn con người mà đồng bào hải ngoại có thể đặt nhiều kì vọng vào tác phong và tinh thần phục vụ

gia đình như chị Đỗ Anh thì là kì gì? Không kì thi cũng phải công nhận đó là kì Bắc, có kì co đôi chút với kì Nam cho nên đã trở thành một con người kì tài, kì vĩ đó. Đúng không? Thực ra, kì gì thì kì, đã đi vào lò HD thì hết kì cục, lâu năm kì co như Tr. Thoại thì cũng lên được bậc kì lão, kì mục, kì hào, chứ không phải cứ mãi mãi là kì không cả đâu!

Tôi chưa được nghe chị Đỗ Anh phát âm chữ quây. Tôi chỉ mới được nghe Tr. Thoại nói thôi. Nào là ông giơ tay lên, ông vẽ một cái vòng tròn trước mặt. Rồi ông vo tròn miệng lại, thật tròn để đọc cho rõ phụ âm đầu /QU/ mà giới ngữ học viết là /KW/: QUẬ Y. Cứ xem cánh tay của Tr. Thoại vung lên phía trước khi phát âm từ quây thì ta biết 3 chuyện.

- Chuyện 1 là từ quây này là biến thể của từ quấy và khuấy, tí dụ quây cà phê là quấy cà phê, đúng như chị Đỗ Anh đã hiểu.

- Chuyện 2 là nhờ âm đầu KW, từ quây nằm trong một hệ thống vòng tròn như: quay, quây quây, quấy, quăn, quăn queo, quăn, quắp, quặp, quất quéo. Sở dĩ có hình vòng tròn này là vì ảnh hưởng của bộ phận âm đầu QU, khi phát âm phải làm sao cho môi tròn lại.

- Chuyện 3 là nhờ âm cuối /i/, môi đọc xong phải khép lại, làm cho chiếc vòng tròn được phụ âm đầu vẽ ra sẽ khép lại dứt khoát. Do đó, từ quây thường gọi ra một hành động phá phách, nghịch ngợm, rất đúng với từ lí lắc.

Từ cọc cạch không có gì là bí hiểm. Ta có hai loại từ cọc cạch. Một là cọc cạch là biến âm của cóc cách. Đây là một nghi âm (onomatopée), diễn tả một âm thanh khô khan và cao của một vật gì cứng đập vào nhau. Ta nói gõ cọc cạch xuống bàn. Ta cũng nói đánh máy chữ cọc cạch suốt ngày. Chữ thứ hai là một từ chỉ trạng thái: một cái dài, một cái ngắn để cạnh nhau tạo ra một hình ảnh thiếu hài hòa, thiếu quân bình, đó là cọc cạch; như nói đôi đũa cọc cạch vì nó không cân xứng với nhau, không cùng một kích thước, một bộ phận. Ta có câu tục ngữ: nồi nào vung ấy, nồi to thì vung to, nồi nhỏ thì vung nhỏ, hai cái đó không ăn khớp với nhau thì bị gọi là cọc cạch. Người miền Nam phát âm khác với người miền Bắc, tí dụ âm đầu B, người miền Bắc đọc là /V/ là một âm xát, đọc giống như chữ V tiếng Pháp, như nói vous (vu), tiếng Việt /vu/ và tiếng Pháp /vous/ đọc giống nhau. Người miền Nam đọc /V/ là /ʃ/ như người Tây Ban Nha. Người Nam và người Bắc nói tiếng Việt với những cách phát âm khác nhau. Nội dung ý nghĩa của từ ngữ cũng khác nhau nữa. Do đó anh Nam và chị Bắc thì chỉ kết thành một đôi vợ chồng cọc cạch vì nó không tương xứng với nhau. Nhưng đó là nói mà chơi thôi, khi đã yêu nhau thì sẽ trăm chỗ lệch người ta cũng kê cho bằng chứ thá gì cái chuyện cọc cạch về tiếng nói.

Nói cho cùng, đã nói cọc cạch thì cái gì cũng cọc cạch được. Bởi vậy, với HD, chỉ có chuyện cân xứng, chuyện quân bình hài hòa, môn đăng hộ đối. Thiếu tinh thần HD thì chỉ có lệch lạc, xệch xạc, xộc xệch, lợc lợc, lợc xộc, lạch cạch, lạch xạch v.v... Khi anh đã bắt tay tôi bằng tay trái tức là anh đã trao quả tim của anh cho tôi, và tôi cũng giao quả tim của tôi cho anh rồi, Tr. Thoại bảo thế, do đó không có chuyện cọc cạch.

Và tôi thấy như thế, rất đúng, đúng như nhảy đầm là nhảy dây vậy. Đi HD mà không biết "nhảy đầm" "nhảy .ao" là vô lí. Không biết thì cứ lấy dây ra mà nhảy, mà xay lúa. Phải không chị Đỗ Anh? Hỏi đến đây tôi thấy thèm nhảy lửa quá! "Lên cho cao, lên cho cao vút (ôi lửa hồng), lên cao, thật cao" ./.

Liều kiếu Hưởng Đạo

Lê Minh Lý

Trong đời người mấy ai tránh khỏi nhiều lần nhắm mắt "chơi" liều! Riêng tôi thì vô số kể. Lúc bé thì liều kiếu cố đấm ăn xôi, tới tuổi mới lớn thì liều kiếu mặt dày, lớn thêm tí nữa thì liều kiếu Hưởng Đạo! Liều kiếu Hưởng Đạo thì chẳng cần diễn tả... người Hưởng Đạo liều đến cỡ nào! Nhưng may thay có lẽ vì tính lạc quan được tôi luyện sẵn (luật số 8), nên dù có bầm dập cách mấy người HĐ cũng nhe răng cười khì vì luôn tin rằng "ngày mai sẽ tươi sáng"

Tôi xin được chia sẻ những kiếu liều HĐ. Mùa hè năm 1972 -mùa hè đỏ lửa- tình hình chiến sự trở nên sôi động, tôi đang học lớp 11 -chuẩn bị thi tú tài I- bạn bè giao động vì lệnh tổng động viên, dù không trực tiếp ảnh hưởng nhưng lòng tôi cũng như lửa đốt. Rồi một hôm, xóm đạo Gò Vấp bỗng phát hỏa, nhà tôi cách đó một con lộ, trong khoảnh khắc lưỡng lự, tôi liền khoát áo HĐ chạy ra đầu xóm. Đang còn ngơ ngác chưa biết phải làm gì, bỗng có tiếng quát "coi chừng quân gian ăn cắp" tôi thật bối rối vì bị hiểu lầm nhưng cũng may có mấy người bạn học cũ ở trường Châu Phước Liêm trong xóm đạo nhận ra và lớn tiếng hô lên: "Anh ta là Hưởng Đạo sinh bạn cùng lớp với chúng tôi." Nhờ vậy mà tôi đã lấy lại tinh thần và mạnh dạn phụ khuôn vắc đồ đặc đồng bào ra đường. Tôi không bị ăn đòn cũng nhờ bộ áo HĐ trên người. Kể ra Phong Trào HĐVN lúc bấy giờ cũng được nhiều sự tín nhiệm đối với đồng bào.

Tháng 6 năm 1975, vừa đến trại tị nạn Pendleton, tôi đã mạnh dạn sinh hoạt với 1 toán tráng trong Liên Đoàn Lạc Việt do trưởng Trương Trọng Trác chủ xướng. Suốt mùa hè đó tôi đã tiễn đưa nhiều thành viên rời trại kể cả Tr. Trác. Sau đó trong nhiều phiên họp Liên

Đoàn chỉ còn Tr. Mai Ngọc Liệu và tôi. Một già một trẻ, Tr. Liệu ân cần chỉ dẫn và tôi còn nhớ mãi mùi thuốc pip của "bố" thật thơm và quyến rũ, tiếc là tôi không biết hút thuốc nên chỉ có phê phê chút đỉnh!

Định cư tại quận Cam, miền nắng ấm California, tôi thông dong sáng thì "học đại" ở đại học cộng đồng OCC, chiều đi làm hãng dược phẩm Mc Gaw Labs, cuối tuần đi sinh hoạt với Post 304 tức Kha Đoàn Hưởng Việt. Tr. Đỗ Hữu Tâm và tôi là hai tay liều hạng nặng của Kha Đoàn. Tâm thì còn bạt mạng hơn tôi! Cùng tâm tính, nên chúng tôi đã bày ra rất nhiều trò thật liều cho các Kha/Thanh sinh. Một kỷ niệm đáng nhớ nhất là Tâm và tôi đã dẫn cả đoàn đi hiking lạc suốt đêm.

Đêm đó, sau lửa trại, Tâm và tôi cùng phác họa kế hoạch đi dạ hành. Đợi các kha/ thanh sinh vào lều, bắt đầu thiu thiu trong túi ngủ, tôi liền thổi còi tập họp. Còi xong chỉ có le ngoe vài em chạy ra. Tôi bắt đầu đếm số... Các đoàn sinh vừa chạy vừa cầu nhau không biết hai ông "tướng" này muốn giở trò gì, không để cho mọi người nghỉ ngơi. Sau đó, Tâm truyền lệnh: Tất cả các tuấn mang theo túi cứu thương, đèn pin, áo lạnh, bình nước để chuẩn bị đi dạ hành trong vòng 20 phút. Tôi nhớ không lầm là đã quá 11 giờ đêm. Trại Firestone Scout Reservation ở khu vực Yorba Linda thì chúng tôi quá quen thuộc. Đã bao phen ngủ trong con lạnh dưới hai tấm poncho dựng lên như hời còn ở bên quê nhà hay chạy rong cả đêm trong những khu hoang dã của trại Firestone. Chính vì vậy mà Tâm và tôi rất tự tin, chỉ cần nhìn sao trên trời là khỏi mang địa bàn hay bản đồ topo làm gì cho mất công (và lúc bấy giờ nếu có topo map mang theo, cũng chưa chắc đã biết đọc!) Tập họp xong, chúng tôi liền xuất hành. Vừa leo dốc vừa ca những bài đèo cao. Chẳng mấy chốc chúng tôi leo lên đỉnh đồi cao nhất. Tôi ra lệnh cả đoàn dừng lại. Sau đó, theo hướng chim bay, Tâm dẫn đầu cùng với một số kha sinh lực

lượng trang bị dao đi rừng và dây thừng băng xuống đồi nơi có nhiều cây oak tree mọc xen lẫn những lùm cây cao. Tôi đi sau bọc hậu cùng với các kha/thanh sinh yếu ớt hơn. Đi được một lúc thì đã có vài em bị sốt trầy chân tay, chảy máu cam, và ho sặc sụa vì bụi bặm. Để tránh những chướng ngại nên chúng tôi đã đi lòng vòng dưới những lùm cây với tầng lá che cả bầu trời. Đến bảy giờ, tiếng rên la bắt đầu nhiều, nhất là cả đoàn đã tiêu thụ gần hết nước! Nhìn đồng hồ đã gần 3 giờ sáng, mà Tâm và tôi vẫn chưa biết mình đang ở đâu vì không thấy được sao trời! Hai đứa nhìn nhau cùng đi đến quyết định "di tản chiến thuật"! Tôi ra lệnh cả đoàn ngồi nghỉ dưới một tàng cây to, uống nước và băng bó cho những em bị xây sát chân tay. Các cậu thì vẫn còn hăng, nhưng vài cô đã bắt đầu mếu máo. Biết không thể nào tiến tới để về đất trại, sau đó Tâm và tôi dẫn đoàn đi ngược lên đồi. Cũng may là khi đi chúng tôi đã để lại nhiều dấu đường, nên đường về rất nhanh dù phải trèo dốc. Đến gần 5 giờ sáng chúng tôi mới lục đục về đến đất trại. Lần đầu tiên đi trại, chúng tôi đã ngủ trễ đến 8 giờ sáng!

Có lẽ cũng vì tính liều kiểu HĐ, khiến các Tr. Phú, Quỳnh, Ngà đang ở lứa tuổi 18 mà đã quyết định thành lập Liên Đoàn Chi Lăng vào đầu năm 1979. Biết Tâm và tôi có cùng nhược điểm, nên các Tr. Phú, Quỳnh, Ngà quyết chí nài nỉ, cuối cùng chúng tôi đành nhận lời trợ giúp dù biết là sẽ bị trách móc. Lần này chúng tôi không những liều mà còn mất dầy vì tin vào lòng thành của các Tr. Phú, Quỳnh, Ngà.

Lập gia đình xong, tôi sinh hoạt kiểu các "chính trị gia xa lông" là chỉ đứng xa xa tham dự các cuộc bàn thảo có tính cách chiến lược! Rồi một chiều mùa thu 1995, Tr. Phú đến ngỏ lời "anh Lý đứng mũi chịu sào cho tụi em một lần nữa được không?" Phú và tôi tình thâm sâu hơn ruột thịt, khiến tôi khó từ chối được. Nhận lời xong, tôi bước vào một cuộc hành trình mới. Tôi được dịp liên lạc và kết tình với nhiều Tr. mà chỉ từng nghe nhưng hề gặp. Gặp và thực

sự biết Tr. Vinh Đào, Đỗ phát Hai, và Mai quốc Tuấn là tôi cảm nhận được tình cảm anh em HĐ ngay. Lúc bấy giờ, cả 3 Tr. đều có trọng trách trong Ban Thường Vụ, nên tôi được tuyển mộ phụ trách bản tin HĐVN sau kỳ trại Thăng Tiến 6 tại Virginia năm 1998. Một lần nữa, tính liều lại nổi lên dù công việc tôi rất đa đoan. Cũng may nhờ có các Tr. Phú, Sơn, Vọng, Phương, Tuyên, Viễn, Khải và hàng loạt các Tr. trẻ lãnh nhận khá nhiều trách nhiệm với Liên Đoàn nên tôi cũng đỡ bận tâm với Chi Lăng. Chính nhờ liều chuyến này, mà tôi đã gặp được những đóa hoa hiếm quý trong một rừng hoa đầy màu sắc hương thơm của PT HĐVN. Tôi biết được các Tr. tiền bối xa xăm như Tr. Nguyễn Trung Thoại và những Tr. đàn anh trọng kính như Tr. Nguyễn xuân Hoàng Quân và nhiều Tr. khác. Riêng Tr. Thoại, điều buồn cười là tôi đã gặp Tr. Thoại lần đầu tiên ở Hội nghị Trường HĐVN Costa Mesa 1983, nhưng chưa bao giờ thừa chuyện với Tr. Thoại trên 2 phút! Tất cả đều qua thư từ và bài vở, thế mà tình cảm cũng trĩu nặng!

Chính vì cảm tình này, mà mỗi lần anh Thoại thỏ thẻ e-mail "thăm hỏi" (giọng Huế) là tôi ... hết biết luôn! Lần này nhận lời "thỉnh thoảng" viết bài cho Liên Lạc không phải vì tôi nổi cơn liều mà vì với ước muốn cùng các Tr. khắp nơi chia sẻ những dòng đời HĐVN. Đọc đến đây, tôi tin chắc quý trưởng cũng có những flashback ly kỳ về đời HĐ của mình. Dù có bận cũng xin quý trưởng hãy cùng nhau chia sẻ trên đặc san Liên Lạc. Còn nếu không quản ngại bề trên phiền lòng, quý trưởng cũng có thể chia sẻ những kiểu liều "cố đấm ăn xôi" hay liều "kiểu mặt dày".

Tôi xin tạm ngừng ở đây với lòng biết ơn đến Trưởng giáo sư Lê Hữu Mục về những lời khuyên chân tình trong bài "Sự Mâu Nhiệm Của Tình Người" trong đặc san Liên Lạc số 52.

Kính chúc quý Trưởng một năm Ất Dậu tràn đầy yêu thương./-

(29 tháng giêng 2005)

Vài kỷ niệm của cuộc đời H.Đ.

Đôi lời phân trần : Được sự khuyến khích của Tr. Ngựa CK, tôi đã thức khuya dậy sớm, lật tất cả những điều đã cặm cùi chép trong “Số Ghi” mấy năm nay, gửi qua Canada một xấp giấy viết tay (18 trang) để nhờ Tr. xem lại, sửa chữa và tùy nghi đăng vào Liên-lạc. Tr. Ngựa CK gửi e-mail cho biết là “dài quá” không thể đăng được. Liên-lạc chỉ nhận đăng những bài từ 2 trang đến 3 trang (gồm cả hình ảnh liên quan đến bài viết) mà thôi. Trong 18 trang giấy, tôi đã viết về 3 đề mục : 1) Mẹ tôi. 2) Gặp lại bạn bè và chị em HĐ ngày trước. 3) Tr. Lộc, Sói Thử và Làng Vạn-Hồ. Tr. Ngựa CK bảo tôi viết ngay về “Làng Vạn-Hồ” cần thiết hơn, vì liên hệ đến HĐ Trường-niên. Do đó, cho nên có bài viết dưới đây . Hy vọng sau này, Tr. Ngựa CK “xét lại” và cho đăng tiếp.

T.B.

Mỗi lần tôi sờ đến giấy bút lên mà ghi lại một đôi sự việc trong ngày, trong tuần, trong tháng hay trong năm, trong lòng tôi rất hăm hở, nhưng nghiệt một cái là lúc gỡ ra đọc lại thì phần lớn điều mình ghi với cái hăm hở, cái náo nức của vài chuyện vừa trải qua, của một chuyến “lên đường” mà mình thấy nhiều hứa hẹn – lại không còn rộn rã chút nào cả - Nhiều hôm tôi ngồi một mình tưởng nhớ lại Mẹ tôi (đã khuất bóng), bên ngoài có một ít tuyết rơi lướt thướt, tôi thoáng hiện hình ảnh Mẹ tôi đã trở về với tôi, trùng hợp với câu chuyện tôi đang hình dung sắp viết ra (mà chưa được L.L. đăng) , tôi cảm thấy ray rứt vô cùng, giận mình chưa làm được như ý mong muốn.

Ấy, cái lối viết lách của tôi nó như vậy đó. Định viết về một chuyện mà rồi nhảy sang chuyện khác. Nó cứ giống như thói quen của các bà nội trợ, tham con diếc tiếc con rô mà tôi thường thấy trong các chợ. Tôi quả thật có đa mang cho nên bài viết của tôi cũng vậy, nhét nhiều thứ mà mất đầu hụt đuôi là thường.

Thời còn đi học, không hiểu tại sao tôi bị vài con bạn cho là “ngu”. Nhưng tôi cũng không thêm hỏi thêm nữa. Là vì nó đã bảo mình ngu mà mình lại còn hỏi ngược nó là “ngu ở chỗ nào”, lỡ ra nó giảng giải mà mình nghe “xuôi tai”, hoá ra mình ngu thật, ngu đến hai nấc. Tuổi trẻ nhiều tự ái lắm mà !

Cà kê dê ngỗng rồi, bây giờ xin vào chuyện :

Vào một ngày cuối năm 1980, từ Cần-thơ tôi trở lại Saigon để thăm gia đình em tôi, thấy em tôi đang tiếp một Cụ già, tóc bạc gần hết, tôi gật đầu chào, em tôi hỏi tôi :

- Chị có biết ai đây không ?

Tôi chăm chú nhìn ông ta, cố moi trí nhớ nhưng đành thất vọng, lắc đầu và nói :

- Chịu thôi !

Em tôi quay sang bác ấy và hỏi :

- Anh còn nhớ người này là ai không ?

- Biên chứ ai .

Tôi lấy làm lạ. Tại sao em tôi gọi Ông này là Anh và Ông này biết mình rõ như vậy, tôi nhủ mày, cố suy nghĩ thêm, nhưng ký-ức của tôi đã đi vắng theo với thời gian.

Em tôi gọi lại cho tôi một dĩ vãng : Hiệp (tên em tôi) nhắc lại Chị sẽ nhớ :

- Chị còn nhớ anh Giải không ?

Tôi vội la lên.

- Ô ! anh Lộc hả, sao anh đổi khác vậy ?

(Vì anh Lộc và anh Giải rất khăng khít với nhau ở Đạo An-Hải , Đà-nẵng. Nên nói đến anh Giải là nhớ ngay đến anh Lộc).

- Biên ơi, vật đổi sao dời, thời thế đổi thay, trầm luân khổ ải, gian nan bao năm ở trại cải tạo , rằng mà không khác đi được. Còn gặp lại nhau đây là một chuyện may rồi.

Tôi hỏi Hiệp nguyên do gặp lại anh Lộc thì được Hiệp kể :

Hiệp đem vải đi may quần. Vào tiệm thấy một ông già đang cắt đồ may áo. Em hỏi ông ấy : “Thưa Bác, tiền công may một cái quần theo kích tấc của cháu là bao nhiêu ?”.

Ông ta quay lại, chăm chăm nhìn Hiệp, rồi rút cây thước may khế mạnh vào vai Hiệp mấy cái, vừa nhíp vừa nói : “Bác hả , bác hả”?

Hiệp tưởng ông thợ may khùng, Hiệp hoảng hồn, bỗng Bác vừa cười vừa nói : “Hiệp còn nhớ Anh không ?Anh Lộc đây.” Nói xong, hai anh em ôm nhau mừng rỡ đến chảy cả nước mắt.

Oi, tình Huynh-đệ Hường-đạo là như vậy đó !

Thấy lại anh Lộc, tôi hồi tưởng lại một kỷ niệm khó quên ở Trại Huấn luyện ngành Ấu tổ chức tại Thừa-lưu (Huế).

Hôm ấy, sau một trò chơi lớn, ai ai cũng mệt nhoài và khô cổ khát nước, nói không ra tiếng, ai cũng tin tưởng BTC sẽ lo cho nước uống đầy đủ, nhưng ai dè, hôm ấy chiếc xe citerne chứa nước lại đến trễ. Một số trại sinh (trong đó có cả tôi) đi lang thang quanh vùng để tìm Tổ-quốc mà yêu (kiếm nước để uống). Đi loanh quanh trong rừng dương liễu, không xa mấy nơi cắm lều, thấy một vũng nước mưa rất trong, nhưng có một số nòng nọc đen thui lội từng đàn tung tăng (như chị em chúng tôi đang chơi trò chơi lớn vậy), mặc dù rất khát, nhưng chúng tôi thấy ngại, không dám “yêu nước” một cách phiêu lưu như vậy. Cũng có Chị, vì chịu không nổi cơn khát, nên đã lấy hai tay bụm lại hứng nước , và liều mình nhắm mắt đưa lên nước ừng ực.

Chị em chúng tôi đang vất vưởng lang thang thì nghe tiếng còi tập họp. Chúng tôi vội vàng chạy về nơi xuất phát tiếng còi thì thấy anh Lộc đang cầm “ca nước”, tôi chưa kịp hỏi thì anh Lộc đã vội vã báo tin mừng : Các em đã uống nước chưa ? nếu chưa thì có cả một citerne mới đem đến, tha hồ mà “yêu nước”. Tôi sáng mắt lên, không suy nghĩ (và cũng không một lời xin phép), vội vã vớ ngay “ca nước” mà anh Lộc đang cầm trên tay, nước

ừng ực, rồi tiếp tục đưa đến robinet hứng ca thứ hai, sau đó mới trao ca lại cho các chị em khác và dọn xong thì nhớ trả ca lại cho anh Lộc. Anh Lộc ơi, sau này mỗi lần có dịp cầm lại cái ca nhựa (nhà binh) là em nhớ đến Anh Lộc, và trong đời em, trong những lúc gian nan nhất cũng chưa bao giờ em bị một cơn khát nước ghê gớm như vậy. Hồi đó anh Lộc là một Trưởng đa tài, được các trại sinh mến phục. Nay đã là một lão ông, đang ngồi cắt may ráp nối những mảnh vải của cuộc đời, tìm một lối sống tự túc mưu sinh, gặp lại đàn em, anh vẫn giữ mãi nụ cười và dành cho những tình cảm thân thương như xưa !

*

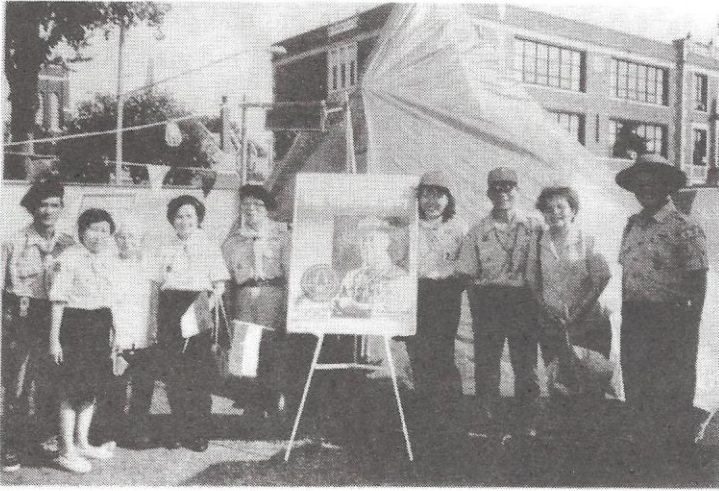
Hơn mười năm sau, khi gia đình tôi đã định cư tại Mỹ, có lần tôi gọi phone thăm Cậu tôi ở Texas là Tr. Nguyễn-văn-Tạc để biết tin tức về anh Lộc và anh Giải.

Cậu tôi cho số phone của hai anh, tôi vội vàng ghi và cũng tức thì gọi đến hai anh. Cả ba chúng tôi rất mừng và anh Lộc cũng cho biết thêm :” Cha Thế ở Minnesota đang cố gắng tập họp các anh chị em H.Đ. quanh vùng. Biên nhớ nhắc các anh chị em HĐ quen biết đến liên lạc ngay với Cha Thế để sinh hoạt lại cho vui, vừa là phát triển Phong-trào H.Đ. Trưởng-niên, cũng vừa là giúp Đoàn Thiếu-Nhi Thánh Thế của Nhà Thờ.

Nghe tên Thế (thấy quen quen), lại là em anh Lộc (chắc chắn là họ Phạm), À, đúng rồi ! Sói Thế, Sói Thế , gần 30 năm trước. Ký-ức tôi bỗng sáng dậy, nhớ lại có đạo anh Lộc bận việc chi đó, nhờ em tôi là Hiệp chở đi họp giùm, Hiệp cũng bận đi họp Thiếu, nên nhờ tôi chở đi thay. Khi tôi đến nhà tìm sói Thế, thì Sói nhà ta đang tắm mưa, nó đùa với một đám trẻ 7, 8 tuổi, tranh nhau đứng dưới máng xối, nơi có nước chảy mạnh nhất.

Thế mà nay, “Sói tắm mưa” ngày xưa (có mặc quần áo không thì tôi không nhớ), mà nay đã là một Linh-mục.. Vậy thì từ nay, mỗi khi gặp, tôi phải vòng tay « « Dạ thưa Cha”. Nghỉ

Sinh hoạt Làng Vạn-Hồ

“Giữ chặt mỗi giây” Làng Vạn Hồ xin ghi nhớ.
Từ trái qua : Tr. Trung, Tr. Tâm, Mẹ Tr. Tâm, Tr. Biên
Tr. Lân, Tr. Vân, Tr. Oai (oai thiệt)
bề trên của Tr. Oai và Tr. Triển.

Một số ‘ Gạo cội ‘ Làng Vạn Hồ :
Hàng đứng : Anh Oai, Chị Lạc, Anh Lộc, Anh Lân
Chị Biên, Chị Tâm, Anh Quốc.
Hàng ngồi : Anh Phó, chị Oai, Cha Thế, vợ chồng Anh Hùng.

Một cảnh sinh hoạt của Trường Làng Vạn Hồ với các em.

Kỷ niệm 5 năm thành lập Làng Vạn Hồ.
(Các Trưởng cùng các Tráng, Thiều, Sói)
Chờ dịp kỷ niệm 10 năm, làng ta sẽ đông gấp 10 lần
cho mà xem .

đến đó, tôi không khỏi buồn cười, nhưng phận con chiến thì phải giữ phép, và cũng từ đó, tôi gia nhập Hương-đạo, Làng Trưởng-niên Vạn-Hồ, mà vị Trưởng Làng là Anh Nguyễn-Thanh-Oai, một Huynh-trưởng kỳ cựu và dưới sự hướng dẫn của Tinh thần của Cha Thế.

Nhân một dịp Làng Vạn-Hồ làm lễ tuyên hứa cho một số anh chị em, có mời anh Lộc ở Oregon qua dự. Lại là một dịp tôi được tái ngộ anh Lộc : một Trưởng của Trại Huấn-luyện Thừa-Lưu, một “ca nước lạnh” cứu nguy (dân-tộc), một bác thợ may ở Đà-nẵng, và nay lại là một khách Danh dự của buổi Tuyên-hứa của Làng Vạn-hồ, mà chúng tôi là dân Làng.

Rồi thời gian qua mau, Cha Thế lại đổi qua Tiểu-bang Seattle, Làng Vạn-Hồ mất đi một Cột trụ Tinh-thần. Một số dân Làng bơ vơ .

Tôi là một thành-viên của Làng, cũng như một số người khác, đạo này đã thấy có sự trì trệ, thiếu vắng sinh khí của mấy năm về trước. Anh Chị Em trong Làng đa số đều muốn muốn Tr. Nguyễn-Thanh-Oai tiếp tục “Chuyến Đi” với tinh thần hăng say, vượt mọi trở ngại, cũng như Anh đã viết trong bài “Kể Lại Một Chuyến Đi” (Liên-lạc số 52, trang 30, 31 và 32) . Dân trong Làng Vạn Hồ đọc bài ấy xong, ai ai cũng muốn Anh đem tinh thần ấy, sự hăng say ấy, vốn Hương đạo ấy mà trao truyền một phần nào cho anh chị em, cùng với sự phụ lực của Chị, một người Phụ-tá cho Anh Oai (mà Liên lạc số 52 cũng có nhắc đến, trang 50) .

Anh Chị Em làng Vạn-Hồ ơi, một lần kết hợp là một lần khó, xin hãy bỏ đi những dị biệt. Chúng ta không nên phụ lòng Cha Thế, sự tin tưởng của Trưởng Phạm-Quang-Lộc, và nên nhớ rằng tờ Liên-lạc vẫn luôn luôn hỗ trợ Làng chúng ta :

Vấn đề hồn theo Làng lặn đạn,
Vấn hăng trông đếm bước Làng đi !

Thùy Biên

(Làng Vạn Hồ, một ngày đầu Xuân 2005)

Xưa nay lắm cái lạ lùng,
Khác hình khác dạng nhưng cùng một tên
Lửa lòng, lửa lựu, lửa thiêng
Lửa vui, lửa loạn, lửa tình, lửa xanh.

*

Lửa tình rạo rức trong tim
Lửa tham tràn ngập xây thành chiến tranh
Lửa rơm chưa chín nổi canh,
Lửa ghen gây cảnh gia đình tan hoang

*

Đêm nay đốt lửa rừng hoang,
Nung cho ấm lại mối tình anh em.
Bập bùng lửa cháy trong đêm,
Nóng sêu soi tỏ lời nguyện chúng ta

*

Quây quần ta hát ta ca,
Đồng tâm “HỢP LỰC” xây nhà Việt-Nam
Dù cho núi lở đá mòn,
LỬA THIÊNG ta vẫn sắt son giữ gìn.

Gà Hoại Náo
TRẦN QUỐC TUẤN

Nhân đọc bài “Tình Yêu”

(Liên-Lạc số 52)

Thưa bạn Tín Trai,

Qua bài “Tình Yêu” của Bạn trong tờ Liên-lạc số Xuân Ất-Dậu, tôi nhận thấy Bạn là người có điểm phúc, vì mối tình đầu của Bạn là một mối tình chung thủy, vĩnh cửu, và nói như Thế-Lữ “Cái thuở ban đầu lưu luyến ấy, ngàn năm nào dễ mấy ai quên”. Cái tình đồng hương, rồi tình bạn học, đến Bạn Đường đã thành cái tình Bạn Đồi cho đến bách niên giai lão, thật là hiếm có và thật là đẹp.

Thấy Bạn được hưởng được Hạnh-phúc như thế, tôi lại nghĩ đến một người bạn khác kém may mắn, sau một thời gian đeo đuổi một tà áo dài học cùng Trường, đã nhận được một bức thư của Nàng bằng mấy vần thơ như sau :

Người ở mô rặng mà kì dữ rứa ?

Giờ ra chơi cứ ngỡ miết người ta,

Và reo lên khi thoáng thấy đi qua,

Tụi bạn tưởng “có rặng rồi mới rứa”

... Người ở mô mà vô duyên rứa hỉ,

Trao phong bì rồi hấp tấp bỏ đi

Ờ thương thương nhớ nhớ làm chi,

Về Ba Mạ biết ri là chết !

Mắc có chi theo người ta cho mệt,

Người rặng mà ưa lẻo đẹo làm đuôi

Lỡ một lần như rứa cũng vui vui,

Nhưng ngày mai, thôi đừng theo nữa hí !

T.K.

Ước mong sao một ngày nào đó bạn Tín-Trai và Bê Trên sẽ có dịp trở về quê cũ để dạo chơi bên bờ sông An-Cựu rồi chờ trăng lên sống lại giấc mơ xưa thì tuyệt diệu.

Phần tôi cũng ao ước được trở lại An-Cựu để viếng mộ người em cạnh Chùa Viên-Thông và đến thăm An-Định-Cung, nơi mà cách nay 65 năm một số anh em Hương-đạo chúng tôi đã quây quần vui đùa trong khu vườn Thượng-Uyển, mà nay ở đó chỉ còn phảng phất hồn thơ Bà Huyện Thanh-Quan :

Lối xưa xe ngựa hồn thu thảo,

Ngõ cũ lâu đài bóng tịch dương.

Để kết thúc, tôi xin mượn hai câu thơ cũng của Bà Huyện Thanh-Quan để tặng Bạn Tín-Trai và hiền-thê :

Bể ái ngàn trùng khôn tát cạn,

Nguồn ân trăm trượng dễ khơi vơi.

Thân ái BTTT,

Hoàng-Hội

Melbourne, Tháng 2-2005

Quê hương ơi !

tôi yêu

Trích Tuyển Tập Thơ: VIỆT-NAM TRƯỜNG KỲ TRUYỀN-SỬ-CA.

Quê-hương ơi ! rờng-rã tiếng cuộc kêu
Đau Tổ-quốc, cứ mỗi chiều nắng Hạ
Đàn chim xanh, nép mình trong kẽ lá
Cây trái làng, hương-vị lạ tình quê

Xuân Hạ Thu Đông, mỗi độ đi về
Quê-hương tôi đó, no-nê hoa trái
Ngoài đồng reo, lúa nà-đồng con gái
Rẫy, nương chiều, ai hái lá chè xanh

Một bát nước trưa, thấm dạ mát lành
Bụi chuối mốc, và cây chanh chái bếp
Mùa tháng mười, cối giã dòn cốm nếp
Con nước ròng, bắt con tép, con cua

Đêm Trung-thu, đám lũ trẻ nô đùa
Đi lễ hội, đền Chùa hương thơm ngát
Người Việt ơi ! hãy biến thành giòng thác
Mãi trường-tồn, lời hát : Việt-Hùng-Anh

Đức-Dziên (Alpha 13)

Cười hỏ mười cái răng

Bướm

An Nam ta gì cũng cười!

Đây là lời của học giả tiền bối Nguyễn Văn Vĩnh. Không phải của Bướm.

Ừ thì cười! Cùng lắm là hỏ mười cái răng, có chi mà lạ. Ấy thế mà cụ Vĩnh, cũng là dân ta, lại cho là sự lạ: *‘An Nam ta có một thói lạ là thế nào cũng cười. Người ta khen cũng cười, người ta chê cũng cười. Hay cũng hi mà dở cũng hi...’*. Xin lỗi cụ. ‘gì cũng cười’ chẳng những là một truyền thống thâm căn mà còn là một triết lý sống vui của tộc Việt. Có gì mà cụ Vĩnh phải la lối như ri *‘Thực không có tức gì bằng cái tức phải đối đáp với những kẻ nghe mình nói chỉ lấy miệng ra hi hi mà đáp. Phản đối không tức, kẻ bịt tai chẳng thèm nghe cũng không tức đến thế...’*. Hi..hi.. (xin lỗi cụ) chắc cụ, lúc sinh thời, không thích coi tuồng...Tàu do ta diễn. Cụ nào thích coi tuồng, hẳn còn nhớ tích *‘Khổng Minh tam khí Chu Du’*. Trước khi thuyết Chu Du, Khổng minh đã cười ba tiếng, khóc ba tiếng, khiến Chu Du hoang mang không hiểu vì lý do gì mà Khổng Minh lại toác miệng ra cười. Sau ba ngày, ba đêm nghĩ mãi không ra, Chu Du tức hộc máu ... chuyển qua từ trần. Đó là cái cười chết người. Các Trưởng thấy ghê chưa?

Hồi Tổng thống Bill Clinton qua thăm Việt Nam, được hân hạnh diện kiến Tổng Bí thư Lê Khả Phiêu, đã vấn kế ngài Tổng Bí thư về quốc sách chống tham nhũng, của quyền, bao che, gây bè kết cánh, chia rẽ nội bộ... Ngài Tổng Bí Thư đã toét miệng ra cười

thay cho câu trả lời, để mặc ông Tổng thống muốn hiểu sao thì hiểu. Báo Nhân Dân (đọc là Nhân Răng) khi tường thuật nội vụ đã ca tụng hết lời *‘nụ cười ngoại giao’* của ngài Tổng Bí Thư (bí lối).

Một nhà nhân chủng học nổi tiếng thế giới (quên tên) cho biết tất cả động vật đều không có công năng cười; duy loài người là có công năng này. Các loài khỉ, vượn, hắc tinh tinh, đười ươi, Kinh Kông, theo Darwin là thủy tổ loài người, cũng chỉ biết nhăn răng, nhưng không cười. Ta được làm thân người không cười cũng uổng.

Nói của đáng tội, học giả Nguyễn Văn Vĩnh mỉa mai người An Nam ta ‘gì cũng cười’ là vì cụ đã suy gẫm, *‘xét ra cái cười của ta nhiều khi có cái vô tình độc ác, có cách láo xược khinh người, có câu chữ người ta, có nghĩa yên trí không phải nghe hết lời người ta mà đã gièm trước ý tưởng người ta, không phải nhìn kỹ việc người ta làm mà đã ché sẵn công cuộc người ta’*. Thì ra là thế! Cười kiểu này thì đến Bụt cũng phải nổi sân, cú gì là cụ Vĩnh.

Ngoài đời thì gì cũng cười, còn trong văn học, theo nhà văn Võ Phiến, trong bài phẩm ‘Không Cười’ đăng trên Sài Gòn Nhỏ Xuân Giáp Thân 2004, thì *‘cả ta lẫn Tàu đều là những dân tộc không biết cười’*. Ông cho rằng: ‘Văn học Trung Hoa từ xưa tới nay phong phú vô kể: muốn tìm trong đó thơ văn lâm ly thống thiết, không thiếu gì; muốn tìm những chuyện ly kỳ quái đản, cũng không

thiếu gì, thậm chí muốn tìm những cái tục tũn thì tưởng Kim Bình Mai cũng cố gắng hiển được nhiều đoạn không hổ thẹn với các danh phẩm của Lawrence Miller. Thế nhưng bị yêu cầu xuất trình một tác phẩm liệt kê trào lộng có giá trị, chắc chắn cả Ta lẫn Tàu đều lúng túng... Trong kho sách vở mệnh mông của nước Trung Hoa, cuốn nào là cuốn chuyên khảo về cái cười? Ở Việt Nam người như ông Tú Xương rất hiếm (mà do học được từ cái cười của Âu Tây truyền sang). Trước khi người Âu đến xứ này, một nhà thơ thường được coi là hay bốn cọt: Hồ Xuân Hương. Thế nhưng, Hồ Xuân Hương đâu có chế diễu, châm biếm về chuyện gì khác đâu; bà chỉ có mỗi một cái tật hay nói tới ‘chuyện ấy’ mà rồi thiên hạ cười. Nếu cần phải nêu ra một sở trường của bà thì đó là cái sở trường nói tục nửa úp, nửa mở, chứ không phải là sở trường của trào phúng’. Rồi ông tự hỏi:

Tại sao vậy?

Rồi tự trả lời: ‘Có lẽ là vì chúng ta chỉ đùa nghịch ở ngoài đời chứ không đùa nghịch trong sách vở... Ở Á Đông chúng ta, lấy tiếng cười làm tiêu chuẩn, thì giữa cuộc sống với văn chương có một ranh giới. Bước vào đền thờ hình như người Hồi giáo bỏ lại giày dép bên ngoài; chúng ta thì bước và lãnh vực văn chương tư tưởng, trước kia chúng ta phải gác bỏ nụ cười lại bên ngoài’.

Tựu chung, Võ Phiến khẳng định người Việt Nam không biết cười trong văn chương. Thế nhưng, một nhà văn khác, cùng thời với ông và cũng nổi danh ngang ngửa với ông, là Doãn Quốc Sĩ, lại có nhận xét (hình như) là ngược lại. Trong một bài viết cho báo Xuân Sài Gòn Nhỏ ‘Nụ cười Việt’ (cùng số), ông viết: ‘..Cười chính là nhu cầu vĩnh cửu của

con người... Có thể nói trong mọi đức tính mà ông cha dòng dõi Lạc Hồng truyền lại cho con cháu thì đức tính ‘cười’ được phân chia đều hơn cả. Thực vậy, óc trào phúng của người Việt rõ ràng là cố hữu.’ Rồi ông dẫn chứng bằng một loạt ca dao, tục ngữ, như:

*Cha đời cái áo rách này,
Mất chúng mất bạn vì mây áo ơi.*

*Giã ơn cái cối cái chày
Nửa đêm gà gáy có mây có tao
Giã ơn các cọc cầu ao
Nửa đêm gà gáy có tao có mây*

Hoặc văn chương kiểu ‘huề vốn’:

*Tâm thành đốt một đồng rơm
Khói lên nghi ngút chẳng thơm chút nào
Khói lên đến tận Thiên tào
Ngọc Hoàng phán hỏi đứa nào đốt rơm.*

Nhìn rộng sang nền văn chương bác học (vẫn lời ông Doãn Quốc Sĩ) chúng ta thấy Nguyễn Công Trứ vui cái nghèo trong ‘Hàn nho phong vị phú’:

*Ngày ba bữa vỗ bụng rau bịch bịch, người
quân tử ăn chẳng cầu no;*

*Đêm năm canh an giấc gác kho kho, đời
thái bình của thường bỏ ngõ.*

Thế là thế nào? Một ông (Võ Phiến) nói không cười, một ông (Doãn Quốc Sĩ) nói có cười. Biết nghe ông nào? Vậy có thơ rằng:

*Hải ngoại có hai người tài
Thứ nhất sù Phiến, thứ hai sù Sĩ
Một sù béo múp như ri
Một sù lều đều như hình cò hương*

*Không vốn liếng chẳng ruộng nương
Chỉ đem tranh luận bán buôn làm giàu
Bây giờ đang xía xói nhau
Người cười rằng có, kẻ chê không cười
- Thưa các ngài thực vi tiên
Muốn xem ai thắng, quăng tiền vào đây(1)*

Nói cho cùng, cười trong văn chương không quan trọng bằng cười trong đời sống hàng ngày. Muốn sống vui, sống khoẻ phải tập thói quen 'gi cũng cười'. Mà cười đến hở cả mười cái răng càng quý - một nụ cười bằng mười thang thuốc bổ - Cổ nhân đã dạy.

Đến đây thì các cụ có thể cười thoải mái, gi cũng cười được rồi, đừng lo bị cụ Vĩnh quả. Mỗi khi thích trí cú việc cười toe. Rất có lợi cho sức khoẻ. Tôi nói có thể có quý vị còn nghi ngờ. Nhưng Giáo sư bác sĩ Tề Quốc Lực nói, các bạn dễ tin hơn. Gs Tề Quốc Lực là người Mỹ gốc Hoa, từng làm việc cho tổ chức Y Tế Thế Giới (WHO) trong nhiều năm. Mới đây, ông được Bộ Y tế Trung quốc mời về Bắc Kinh nói chuyện về sức khoẻ, được công chúng và báo chí hoan nghênh.

Theo ông, thứ nhất, cần để ý đến trạng thái tâm lý. Nếu trạng thái tâm lý không tốt thì anh ăn uống tập luyện cũng vô ích. Túc giận thì dễ bị khối u, cả thế giới đều biết. Trường đại học Stanford đã làm một thí nghiệm nổi tiếng, người ta lấy hơi thở lấy từ mũi cho vào ống nghiệm, sau đó lấy ống nghiệm thử hơi thở đặt trên băng tuyết 10 phút. Nếu băng tuyết không đổi màu thì chứng tỏ người đó bình tĩnh tự nhiên; nếu băng tuyết trắng lên, chứng tỏ anh ta có điều hổ thẹn day dứt; nếu băng tuyết tím đi, chứng tỏ người đó rất tức giận. Rút lấy 1 đến 2 cc chỗ băng tuyết tím đó, tiêm cho

chuột con, thì một, hai phút sau chuột con sẽ chết.

Tôi khuyên các bạn ai muốn trêu tức bạn, thì bạn đừng có tức. Nếu bạn không nhịn được, bạn hãy xem đồng hồ, đừng để quá 5 phút. Quá 5 phút là hỏng chuyện, máu sẽ tím đi. Thí nghiệm này đã được giải Nobel. Tâm lý học có đề xuất 5 phương pháp tránh tức giận:

- Một là đi đánh cờ, câu cá;
- Hai là coi như không nghe thấy gì;
- Ba là xả ra, nhưng phải chú ý, người ta chửi anh, anh lại đi chửi người khác thì không gọi là xả ra, mà phải đi tìm bạn tri âm để nói chuyện, xả ra hết (giải toả), nếu không, cú để bụng thì sẽ sinh bệnh;
- Bốn là thăng hoa, tức là người ta càng nói anh thì anh càng ra sức làm;
- Năm là khống chế. Đây là phương pháp chủ yếu nhất, tức là mày chửi thế nào ông cũng không sợ. Điểm này rất quan trọng. Nhịn một lúc gió yên sóng lặng, lùi một bước biển rộng trời cao.

Xưa có câu 'một nụ cười trẻ ra 10 tuổi'. Không phải chỉ tuổi tác mà chỉ tâm thái. Miệng hay cười người hay khoẻ.

Tác dụng của cười rất lớn. Cười tránh được rất nhiều bệnh.

- Thứ nhất không bị thiên đầu thống.
- Thứ hai không bị đau lưng, vì khi cười việc tuần hoàn phát triển. Thông tắc bất thông, bất thông tắc thông (thông thì không đau, không thông thì đau). Lại nữa, thường xuyên cười đặc biệt tốt cho đường hô hấp và đường tiêu hoá. Không tin, bạn có thể làm thí nghiệm này: hãy cú sờ vào bụng và bắt đầu cười, mỗi

ngày cười to ba lần, bụng lọc sọc ba lần, thì không táo bón, không bị ung thư dạ dày, ung thư đường ruột. Anh tập tay tập chân, nhưng tập dạ dày đường ruột vào lúc nào? Không có cơ hội! Chỉ có cười mới giúp ta luyện tập được dạ dày, đường ruột.

Cười đã trở thành một tiêu chuẩn của sức khỏe. Tôi đã điều tra nhiều lần, giải Nobel thứ hai về cười đã được trao. Cười là thứ thuốc tê thiên nhiên. Nếu bạn bị viêm khớp, xin đừng lo, cứ nhìn vào khớp mà cười ha hả, một chốc là hết đau liền. Cười có nhiều ích lợi như thế sao chúng ta lại không cười nhỉ?

Mới đây, thành phố Bắc Kinh đã có tổng điều tra về tuổi thọ của con người. Bạn có biết là cụ ông thọ hơn hay cụ bà thọ hơn không? Tôi xin mách các vị, cụ bà thọ hơn cụ ông; bình quân thọ hơn cụ ông 6 năm rưỡi. Tình cờ gặp một cụ ông, tôi hỏi sao cụ lại tập luyện một mình? Ông cụ bảo lão không ghép được đôi. Các bà lão đều tập với nhau, luyện tập từng đôi ở đầu phố. Ưu điểm lớn nhất của rất nhiều cụ bà là từ khi còn trẻ đã thích cười, già rồi vẫn cười. Mỗi lần giảng bài, tôi đều để ý thấy toàn các bà cười, các ông không cười. Đã kém người ta 6 năm rưỡi rồi đấy, bao giờ các ông mới cười.

Cho nên từ bây giờ, mỗi người hãy mau cười đi. Các vị hôm nay đến đây, các vị cứ cười mấy tiếng là sống thêm được mấy năm. Có người nói thế nào cũng chẳng cười. Cấp bậc càng cao càng không cười, tôi biết làm thế nào được?

Tạm kết luận:

Trộm nghĩ đa số quý Trường và bạn đọc không thuộc loại cấp bậc cao, nếu có Trường nào hay bạn nào tự nhận mình ở cấp bậc cao thì cũng chỉ là cấp cao vừa vừa, thế thì tội gì mà ngậm miệng, làm ra vẻ ta đây quan trọng. Thấy mà ghét!

Cười lên đi cho răng vàng lấp lánh!

Thấy dễ thương chưa!

Ghi chú: (1) Thuởng thơ Tú Mỡ, ‘*Nam Hải Dị Nhân*’; nguyên văn:

Nước Nam có hai người tài
Thứ nhất sù Vinh, thứ hai sù Quỳnh
Một sù béo mập rung rinh
Một sù lều đẩu như hình cò hương
Không vốn liếng, chẳng ruộng nương
Chỉ đem dư luận bán buôn làm giàu
Bây giờ đang xỉa xối nhau
Người câu lập hiến, kẻ câu trực quyền
- Thua các ngài thực vi tiên
Muốn xem chiến đấu, quẳng tiền vào đây!

Tài liệu:

- (1) Nguyễn Văn Vinh; ‘*Xét tạt mình, XVII, Gì cũng cười*’; Đông Dương tạp chí, số 22.
- (2) Tề Quốc Lục; ‘*Bí quyết sống lâu sống khỏe*’; bài nói chuyện về sức khỏe tại Bắc Kinh, do Bộ Y tế Trung Quốc tổ chức, 2003.
- (3) Võ Phiến; ‘*Không cười*’; Saigon Nhỏ Xuân Giáp Thân 2004.
- (4) Doãn Quốc Sĩ; ‘*Nụ Cười Việt*’; dẫn trên.

M
Ã
T
H
Ư

☰ Tr. Lê-Thị-Trúc (Brisbane, Úc).

Lần này Liên-lạc nhận của Chị khá nhiều thứ : Thiệp chúc Xuân của L.Đ. Đống-Đa ở Brisbane gồm có Chị và Tr. Nguyên, Tr. Cảnh nữa.

Tiếp đến là một xe củi lửa tha hồ đốt. Và sau hết là một vài ý kiến Đóng góp với Liên-lạc :

1. Dưới mỗi bài viết, nên có tên và địa chỉ người viết để, khi cần thì dễ dàng cho độc giả trao đổi ý kiến . **Xin thưa** : việc này khá tế nhị, nhất là ở Bắc Mỹ, có thể lòi thôi, vì ngại có xâm phạm đến đời sống cá nhân (trừ trường hợp tự nguyện thì không kể, hoặc biên thư riêng như L.L. đã làm, khi Chị đã hỏi một số Trường).

2. Trên mục nhắn tin, khi trả lời một tác giả (có tiếng tăm viết) mà L.L. không đăng vì lý do “không dính dáng xa gần chi với HĐ”, tôi thấy rất tiếc, vì không có ích phương diện này cũng hay ho về cách khác, lần sau, tôi mong L.L. nên rộng rãi hơn. **Xin thưa** : Chị Trúc ơi, L.L. mỗi số chỉ có 36 trang, kể cả bìa, số Xuân mới gấp đôi, mỗi năm 4 số. Như rứa làm răng có chỗ mà đăng hết được Chị ơi ! Nhi ri mà cũng ngắt ngư rồi, xin Bạn Đọc gửi bài đừng quá 2, 3 trang, vì L.L. chủ trương cần nhiều người tham gia cuộc chơi chung. Hơn nữa L.L. chỉ là một bản tin HĐ, không phải là một diễn đàn Văn-hoá, chính-trị, xã-hội v.v..

3. Mục Nhắn tin Tr. CVL : đọc rồi, tôi thấy buồn chi lạ, vì tôi thấy L.L. có hơi “cứng rắn”, Có lẽ Ban Phụ trách do toàn Đoàn Ông gánh vác chằng ? Giá mà mềm mỏng một chút thì tốt hơn. **Xin thưa** : Chị Trúc nói đúng. Ban Phụ-trách toàn là đực rựa, già cả rồi trẻ nhất là 75, trừ chú Thủ-quỹ còn là tráng niên. Việc này cũng dễ “vâng lời” Chị.

Tuy nhiên cũng xin hứa : ... từ nay xin chừa !

☰ Tr. Tô-Văn-Phước (Đức-Quốc).

Dạo này thấy Gà Lôi sung sức quá ! tung hoành khắp chốn , cũng vì bốn ba nhiều nơi nên Gà Lôi đôi khi hóa thành Gà lồi thôi ! Bài” Hải-ly Gan Gà” đã có lần đăng rồi, nên không đăng lại được., dù bài viết rất có “tâm hồn”.

Thôi, lần này Gà Lôi nên nhường Minh-Trang một bước với bài “Cái bếp HĐ”, lần sau, Gà Lôi sẽ viết bài “Cái giường HĐ” sẽ sung sướng và lạc thú hơn nhiều. Không tin, viết đi thì biết cái sướng nó ra thế nào ! Nói cho vui mà thôi, chứ HĐ chuyên nằm đất ngủ lều, chứ làm chi có giường mà nằm. Thỉnh thoảng xin nằm ké giường tí xíu, rứa mà Hạnh-phúc vô cùng ! Dạo này đọc e-mail rất thích thú, cảm ơn Gà đã chuyển. Nhớ “nhà tở” về cho L.L.

☰ Tr. Hoàng-Hội (Melbourne)

Thư Anh Hội viết : Đoán chừng anh đang chuẩn bị “thực đơn” cho tờ L.L. sắp tới, cho nên tôi cũng cố gắng bào chế món “đầu tôm nấu với ruột bầu” gửi qua xứ tuyết để anh nhắm với la-de củ kiệu trong dịp Tết Ất-Dậu.

(Vì L.L. đất hẹp, xin thông qua một bài thơ rất Huế), vì : *Nghe hoài nghe mãi chưa bưa*

Có nhiều lúc hỏi răng mà như rứa

Đành trả lời như rứa chứ mần răng !

Thư Anh Hội, Anh ở phương xa, anh đoán đúng 50%, vì trong thời gian gần Tết, em mệt khá ngắt ngư. Nào là đi họp và bàn chuyện Tết Cộng-đồng, nào là lo cho tờ Liên-lạc được phát hành trước, rồi mới tới Đặc-san CSV/QGHC Canada. Tiếp đến lo tổ-chức cuộc Họp mặt Mừng Xuân của Hội CSV/QGHC v.v. Hôm nay là ngày 13-2-05, em phải hoàn tất tờ L.L. số 53 (đang đánh máy đến mục Mã Thư

trả lời anh đây) để ngày 15-2-05 gửi đi in ở Ottawa và mong tuần lễ đầu của tháng 3 sẽ đến tay độc giả.

Anh Hội ơi, mệt thì có mệt, nhưng mà vui, vì chơi với độc giả Liên-lạc rất thú vị, phần nhiều anh chị em thông cảm, xuýt xoa bỏ qua những lỗi lầm sơ suất, ai cũng hiểu rằng trên đời này không có ai hoàn toàn đúng mà cũng không có ai là sai cả, vì nghĩ rằng đây chỉ là "một cuộc chơi" và ai cũng "không còn trẻ nữa".

☰ Tr. Hồ Thị Vẻ (Ong Võ Vẻ .Westm).

Thư Chị viết, không có lời dặn dò như những lần trước, hơn nữa cũng chẳng có chi đặc biệt nên xin trả lời thẳng vô đây .

Đã cho Sói Con Bầy Nguyễn-Trường-Tộ ngày xưa của Chị là Võ-văn-Lượng hay các sự thay đổi rồi và chú Lượng rất thích thú được nối lại dây liên lạc với Akéla ngày xưa ở Phủ-Cam.

Cái check chị viết đúng, cash ra dễ dàng, không có chi trở ngại. Ở Mỹ và Canada thì viết check cá-nhân được, chứ ở các nơi khác thì rút tiền ra rất khó và lệ-phí nhiều khi chỉ bằng số tiền gửi. Có đôi khi cầm cái check để giữ làm kỷ niệm cho vui mà thôi.

Chị hỏi bệnh tim của Thoại hiện nay ra sao ? xin thưa : Chờ thời ! Không răng mô !

☰ Tr. Trần-Văn-Phúc (NCX, Charlotte).

Trong mấy tháng vừa qua, Anh Thoại nhận được khá nhiều thư của Phúc. Cám ơn những chân tình mà Phúc đã dành cho anh Thoại. Tin Buồn Thân mẫu Tr. Vũ-đức-Nam và Phụ mẫu Tr. Vũ-thị Kim-Thanh đã kịp đưa vào L.L. số này. Ngoài ra, một số Trường đã thay đổi địa chỉ cũng đã được điều chỉnh . Xóm Charlotte là xóm mà các xóm viên đổi địa chỉ nhiều nhưng rất ít khi tin cho L.L. biết, vì đã có rất nhiều độc giả bị phát hoàn. Xin có lời nhắc chung cho tất cả, nếu không nhận được , xin tự kiểm :

1. Thay địa chỉ không cho BPT /L.L. biết.
2. Không có thư từ qua lại với BPT/L.L. trong thời hạn 2 năm (xem như tự ý ngưng nhận).
3. Biên thư cho biết không muốn nhận L.L nữa.

Nhân tiện, anh Thoại cũng cho Phúc biết tờ L.L. nó ra làm sao . Bài vở thì các nơi gửi về, có khi phải "thức quân" mới kịp. Sắp các bài và tin tức xong, còn bao nhiêu chỗ trống thì anh Thoại "ráp" các mục Mã Thư, Nhắn tin, Lá Thư đầu mùa. Nếu còn giấy thì trả lời dài, nếu bài và tin đã nhiều thì viết vắn tắt không Lọc-Văn-Tiên Kim Vân Kiều chi cả, cũng không lời Xuân-Diệu, kéo Vũ-Hoàng-Chương ra làm chi, xếp tục ngữ ca dao qua một bên. Tiếp đến chọn hình bìa. Đóng xong tập cho đủ 36 trang (72 trang số Xuân), gửi lên cho Nhà in lo liệu. Công việc đòi hỏi thời gian khó nhọc là làm étiquettes dán ngoài phong bì, bỏ L.L. vào dán lại, chổ 6 thùng báo lên Bưu-điện cần, dán tem , trả tiền, rửa là phủ tay !

Những năm trước, có Tr. Thường cáng đánh cho nhiều việc, nay sức khoẻ không được như trước, nên "phải vái thập phương". Có ái nữ Tr. Khắc phụ giùm việc đánh máy. Vợ thêm một anh-hùng Lương-sơn-bạc Hồ-văn-Mẫn, vốn là dân HĐ AN-Tiêm ngày xưa ở Huế, nhờ việc dán étiquettes, bao bì, chuyên chở lên Bưu-điện. Đại-khái đó là một số công việc chính của Liên-lạc. Nói thì dễ, nhưng thi hành cho đúng thời hạn đã định cũng không phải dễ.

☰ Tr. N.PH. (Gà hay gáy.TX)

... Tôi xin cám ơn Quý Trường đã gửi cho 2 số Liên-lạc đọc thử. Thấy thích quá ! Xin Trường ghi tên tôi vào danh sách độc giả dài hạn và xin gửi ngay "củ tươi" đến Canada để quý Trường sưởi ấm tình Hương đạo khắp nơi. Vì gia nhập HĐ trẻ, nên không may mắn có các Akéla săn sóc như các em Sói, nhưng gặp cái hên khác là được các Trường "rành tay nghề" dìu dắt, nên bài bản tôi cũng khá (thông qua 7 giờ kể về sinh hoạt ngày trước. Hỏi thăm tình hình Ban biên tập và hứa hẹn ..).
Liên-lạc xin trả lời: Năm nay là năm Ất Dậu, lại nhận được thư của Gà Hay Gáy, như vậy coi như đã trúng số rồi. Còn "Ứng trước củ tươi" tham gia viết bài v.v.. Hoan hô ! Trường dặn dấu tên, đành vậy ! Nhưng đừng "dấu nghề"

nghe. Liên-lạc đang chờ bài viết của Trường đó ! Chuẩn bị ngay từ bây giờ là vừa.

☰ **Tr. Lê-hữu-Khải (San Jose).**

Em xin tự giới thiệu là một HĐ về hưu, nghĩa là không còn sinh hoạt nữa, nhưng lâu lâu thấy anh em bạn cũ hội họp, tham gia tổ chức Hội chợ Tết (như vừa rồi), em thấy “nóng máy” lại. Được anh em cho mượn mấy số Liên-lạc cũ, đọc thấy thích, nhưng có anh bảo rằng L.L. là báo của mấy Trường Già. Không biết em nên buồn hay nên vui hử Trường ?

Liên-lạc trả lời : Ai nói Liên-lạc là báo của mấy Trường già là Sai. Cũng không phải là báo của các em Thiếu Sói, vì các chú nầy mần răng mà đọc và hiểu tiếng Việt được .Đúng hơn cả là báo dành cho mấy trự “ Ba rọi” hay là ở tuổi “Nửa Chừng Xuân” cũng vậy. Những Tráng sinh không đơn vị, những Trường ngày trước mà nay “Nhớ Rừng” đều là độc giả thân mến của L.L. cả. Không tin, đóng tiền, nhận báo thì sẽ thấy ngay.

☰ **Tr. Ha Bá-Phúc (Làng BH-HTD).**

Cám ơn Trường đã gửi cho tấm hình chụp ở Phòng triển lãm kỳ trại Florida hè năm ngoái. Trường có nhắc : Trường Thoại có nhớ đến em không ? Làm răng mà quên được. Thứ nhất Trường là người tự nguyện lái xe đò cho trại-sinh đi tham quan vườn xoài, đi nhai thịt cá sấu. Thứ nhì là có một số anh chị em thường gọi đùa Trường là “Anh Hà-Bá ” ơi !

Nụ cười và sự sốt sắng của Trường còn ghi đậm trong lòng một số anh chị em đã gặp Trường, tôi còn nhớ bên cánh tay trái, Trường mang số hiệu đơn vị : 621 cơ mà !

Riêng tôi, vẫn mong một dịp nào đó sẽ qua thăm Làng Quán của LBH /HTD một chuyến mà Trường Gấu Đa Đoan thường nhắc đến hoài và mong tái ngộ người tài xế vui tánh năm xưa.

☰ **Tr. Phan Lê-Nga (Pháp).**

Làm báo mà nghe độc giả khen :”Tôi vừa nhận được Liên-lạc số Tết Ất-Dậu, và cũng như mọi khi, mỗi lần nhận được L.L. là tôi bỏ hết

mọi chuyện để ngồi đọc từ đầu đến cuối rất thích thú. Xin chân thành cám ơn Ban Biên tập đã cho độc giả chúng tôi có được những giây phút thoải mái, vui thích bên cạnh những rắc rối của đời sống thường ngày...”

Nhân xét của Liên-lạc : Trong gần 15 năm vui đùa với Liên-lạc, chúng tôi có nhận xét là độc giả “Nữ giới rộng lượng” hơn Nam-giới. Cũng như Tr. Xuân-Lan, Tr. Ong Võ Vẽ (mới nghe tên cũng đã ngán) thường ban phát những chai xi-rô ngọt ngào, Tr. Trúc-Lê cũng rộng lượng không kém và thêm đôi lời dặn dò như Bà Chị Cả. Đây là nói chung chung, chứ nam giới cũng có lắm đàn Anh gửi vé máy bay, vé phi-thuyền qua cho em út hoài (như Tr. Hoàng-Hội, Tr. Thanh-Viêm v.v..) Đặc biệt hơn cả là có những ân nhân “ẩn danh”. Tuy nhiên, L.L. đôi lần cũng có nhận những cái “cau mày”, những “lời mắng yêu” kín đáo. Liên lạc tồn tại đến bây giờ cũng là nhờ những chua ngọt đó. Còn các độc giả “ba rọi” thì kể không hết. (Trở lại với Chị Lệ Nga) : Chị cho biết là em đã gửi CD Chị Trúc-Lê nhờ biếu Chị, lần đầu thất lạc. Đến lần thứ 2 mới nhận được. Nếu tiện, chị tin cho chị Trúc-Lê biết. Sau đây là e-mail của chị Trúc : ttle2030@yahoo.com.au

☰ **Tr Thanh-Viêm (Úc-châu)**

Trong các Thiệp nhận được năm Ất-Dậu, thiệp của Anh Chị là đẹp nhất. Rất buồn khi nghe anh chị vì tuổi hạc cao nên đã không còn nghĩ đến những chuyến du hành xa xôi Âu, Mỹ nữa. Tuy nhiên những lời chúc cũng như những mong ước cho Liên-lạc, cũng đã làm ấm lòng anh em Ban Phụ-trách không ít.

Đúng như Anh Viêm nhận xét : Chúng ta sống thế nào để không hổ thẹn với những lời đã hứa, những điều luật đã trao truyền cho các em, như thế mới là đáng sống một đời H.Đ.

Nay em xin phép Anh thêm một giòng : Chúng ta sống cách nào để có thể cùng cười vui được với nhau, hoặc nếu khi xa nhau thì ta cũng có thể cười một mình được.

Chúc Anh Chị sức khoẻ được an toàn, vì những thứ khác anh chị đã có đầy đủ cả rồi.

☰ Tr. T.N. (Azusa, CA)

... Số Liên-lạc Xuân vừa rồi, rất là xuất sắc. Bài thơ “Tình Yêu” của anh nói lên Hạnh-phúc chung đôi của anh chị. Thật tuyệt vời, kể cả trong vòng lễ nghĩa (nhắc lại 2 câu thơ).

Thật không gì đẹp và ý nghĩa hơn giá trị của phụ-nữ VN, mới đây trong cuốn video “Muôn ngàn Bông Hồng cho người Phụ-nữ VN”, em cảm thấy thơm lây.

Tuy nhiên, em thắc mắc tại sao Liên-lạc lại cứ gọi phu-nhân các Trưởng HD là Bê Trên. E làm giảm sự cao cả của phụ nữ VN chăng ! Xin anh Thoại châm chước sự tự do nêu ý kiến. Em còn nhớ một đoạn nào đó trong L.L.hoan nghênh mọi người góp ý, em mới mạn phép. Em biết tập san Liên-lạc là một món quà trí tuệ rất đầy đủ...

Liên-Lạc : Rất cảm ơn đã góp ý. Thích thú nhất của người làm báo là được đọc giả feed back đó là một niềm vui. Riêng câu hỏi tại sao L.L. hay dùng chữ Bê Trên mỗi khi nói đến các phu-nhân Trưởng HD. Chuyện này phải nhờ đến nhà Ngôn-Ngữ-Học, một vị giáo sư uyên bác, một nhân vật rất rành v62 tôn-giáo và cũng là một Trưởng HD (vẫn thường dùng chữ Bê Trên). Nhưng lần này vị ấy đã “điểm thư” của Tr.Đỗ-Anh (trong bài Chữ ... Nghĩa) rồi.

Tuy nhiên trong khi chờ đợi đến L.L. số 54, trong chúng ta, ai có thể “giải đáp cái thắc mắc trên” được, thì Liên-lạc xin nhường lại toàn quyền (Chủ-nhiệm kiêm chủ bút, kiêm tùy phái, kiêm những việc linh tinh) ngay tức khắc. Nói thiệt đó.

Bài T.Y. đâu có hay bằng 4 câu thơ của Huyền-Linh năm xưa đã lưu dấu lại :

T.N., anh kinh ngạc gặp em lần thứ nhất
Mà tưởng chừng quen biết tự ngàn xưa
Đôi mắt em quá huyền ảo say mơ
Mất kỳ dị ru hồn anh lưu luyến ...

☰ Tr. Đình-Hồng-Phong (Sóc Kinh Bắc).

Đại-diện cho toàn gia của Sóc “Bốn Mười Mạng” gửi lời chúc Ngựa nhân dịp Xuân về, nghe nhân số này thấy khiếp ! Lại được tặng hình ảnh chàng trai Đình -Việt đứng cùng Giai nhân, sao mà đẹp đôi quá. Mừng gia đình Sóc càng ngày càng tăng nhân số, và đã có chất , rứa là Sóc đã đặc cách thăng cấp Thái-Thượng-Hoàng rồi đó, sướng hí !

Theo sự gợi ý của Sóc, rất hợp lý, Liên-lạc số 53 này có 2 bài viết về Tr. Hải-Ly Gan Dạ, nhân dịp kỷ niệm 10 năm ngày Ra Đi của Trưởng Phan-Như-Ngân. Có một sự trùng hợp ngẫu nhiên là 2 người viết (người ở Mỹ, người ở Pháp) mà cả hai đều nhấn mạnh về một “ **Nụ Cười** “.Đó là một ưu điểm đặc biệt của Tr. Ngân. Mấy ai mà có được nụ cười như vậy !

☰ Tr. Hứa Kim-Ngoan (Bản Tin T.N.)

Phần trên nói đến Sóc Kinh Bắc, tiếp đoạn này nói đến vị Chủ nhiệm kiêm Chủ Bút BTTN. Dù có số điện thoại của phu-nhân Tr. Phan Như Ngân cũng như không, vì không nghe ai trả lời cả. Đành gửi đến KN 2 cuốn để nhờ chuyển đến Bà Ngân 1 cuốn, nhờ nói là của anh em trong bản tin L.L. gửi tặng, vì ngày xưa, Tr. Ngân cũng là một trong 3 vị sáng lập của L.L.

Trở lại với BTTN : một sự tiến bộ vượt bậc. Một phần nhờ kỹ-thuật tài ba của “đấng phu-quân”, một phần nhờ K.N. quen biết nhiều và tài ăn nói quá khéo léo nên anh chị em TN các nơi “nhớ gốc” lần lượt kéo về góp bài, góp hình ảnh và góp ý. Hơn nữa ở Ca-li nhiều phương-tiện, lắm nhân tài cho nên KN mà hú một tiếng là có lắm bàn tay dơ lên. Mong rằng cứ cái đà này mà tiến, biết đâu BTTN sẽ phát hành hằng tháng cho thiên hạ khiếp vía. Mong lắm thay ! Cái khó là quy tụ, mà K.N. đã thành công trong vai trò đó, và đừng quên “Bàn Tay” : đó là đức Lang-quân, vì không có bàn tay thì khó làm nên BTTN như hiện nay. Trưởng Trần-Văn-Thao có cái hoài-bảo của anh ấy, anh muốn làm chi hay nói chi thì để anh làm, anh nói cho sướng. Phận em út thì cứ vâng vâng dạ dạ cho anh vui là được.

Vài hàng tản-mạn về LỬA

NGUYỄN ĐỨC DZIÊN * ALPHA.13

Trong chúng ta, đã là thành-viên của Phong Trào Hương-Đạo, Phong-Trào Du-Ca, hoặc các Đoàn-Thể khác ... không mấy ai là không tham dự ít ra một vài lần : Picnic, Dã-ngoạn hay Cắm Trại đêm ?

Trời Tây Bắc Hoa-Kỳ năm nay coi bộ khắc-nghiệt về thời-tiết, chưa cuối Thu mà bầu khí giá-rét buốt tê cả tay chân và hai gò má mỗi khi ra đường...ước chi giờ đó có được lò sưởi hay đồng lửa bên cạnh để sưởi ấm lòng nhĩ !

À * có đây rồi, chúng mình mỗi người một tay...chắc chắn sẽ có được đêm lửa vui, còn gọi là (Hoa đỏ) : vừa sưởi ấm vừa tâm tình nhé .

Nào – chúng ta cùng ngồi quanh ánh lửa, hãy nói lên những gì chúng ta muốn ... hãy chân tình trao gởi cho nhau những điều của nhau. Vì Lửa biết nghe ...tiếng reo vui của Lửa đã ' ù ' và trả lời thay cho chúng ta những gì nhắn gởi ...” *Quanh ánh lửa hồng, với ngàn cây xanh lá ... Vây quanh lửa hồng, ôi tình thương bao la ... Và muôn tiếng cười, hòa vang-vang ...*” Các bạn nghĩ thế nào chú với tôi đã bước vào sân chơi dù bất cứ Đoàn-thể nào, mà thiếu cắm Trại chung, thiếu đêm Hoa đỏ là thiếu đi mùi-vị thơm-tho của nồi canh

mướp hương ... mất đi hương-vị của bát cơm lúa sạ đầu mùa ...và mất đi mùi thơm khen-khét của mấy con cá rô đồng-nội đang chảy mỡ trên than hồng ... Cho nên để có dịp ngồi bên lửa ca-hát, diễn trò và nhất là khi Lửa sắp tàn...ôi chao ! một bầu khí lung-linh huyền-nhiệm làm sao ...!

Lửa đêm nay reo-vui và cởi-mở nhiều, không giống tinh-thần của những đêm lửa có tính cách nghi-thức hay nặng về huấn-luyện ... mỗi tâm-tình, mỗi cá-nhận thấy đều được chan-hòa, chia-sẻ ... Ấy, âm-vang của Lửa tĩnh tâm, của Lửa sắp tàn, của Lửa dặm đường là như thế...vì nó nối-kết lại những tâm-tư từ trong đáy lòng của mỗi anh-chị-em có cùng chung một Lý-tưởng : là Phục-vụ tha-nhân .

Ý-niệm và tinh-thần của Lửa : Từ thời thượng-cổ, loài người đã tìm ra được Lửa (Hoa Đỏ), bởi Lửa không thể thiếu đối với sự sống con người ...Lửa đem đến sự nồng-ấm, sự kết-liên và sự an-bình viên-mãn giữa người với người ... Lửa xuất hiện đúng lúc trên hành-tinh băng-gia để muôn loài không bị hủy-diệt mà luôn trường-tồn ...

Từ thời thượng, các Bộ-lạc miền núi vẫn giữ thói-lễ : cứ mỗi chiều tàn, lại đốt Lửa lên để xua đuổi tà-ma, quỷ-quái, thú dữ ...Họ quây quần quanh ánh Lửa trong bầu-khí thân-tình ấm-áp và chan-hòa tình người ... Nơi đây, họ chuyện-trò râm-ran ... trao gởi cho nhau những kinh-nghiệm sống sau một ngày dài bươi-chải mưu-sinh ... và cũng nơi đây, họ chia sẻ cho nhau lương-thực và mỗi săn-bắt được ...

☰ **Tr. Phan viết-Tuân (Colodado).**

Kính lời thăm các Trưởng trong BPT bản tin L.L. Em muốn viết một bức thư riêng để hỏi han Trưởng một vài vấn đề, vấn đề HĐ, **nhưng** (đừng đọc tiếp 3 hàng sau này cũng biết sẽ nói gì). Em thấy từ sau 1975 đến nay, ở hải ngoại, bao nhiêu đơn vị lập rồi tan, bao nhiêu Trưởng đến rồi đi, từ các Trưởng kỳ cựu cho đến các trưởng mới vào nghề. Buồn ơi là buồn !

Đọc xong mấy số L.L. gần đây, em thấy được những gì ? Trước hết là Tinh thần HĐ thật là quý hoá qua mục nhấn tin, mục mã thư, những bài vở nhắc đến những kỷ-niệm thân thương ngày trước đượm tình thân ái, đầy hoà khí anh em. Những tâm tình của anh Ngựa CK là một hình thức gắn bó son sắt với Phong trào, trên ra trên, dưới ra dưới. Đó là một hình thức thủy chung - **qua thời gian mà không có nếp nhăn** - qua thời thế vẫn một lòng bền vững. Em rất hãnh diện được là một độc giả Liên-lạc, để tiếp tục học được phần nào cung cách đối xử của quý anh trong L.L., thật là Đẹp và Đẹp.

Liên-Lac : Những đổi thay trên đời làm sao mà tránh khỏi. Những ưu tư của em nói ở trên cũng có một phần đúng, vì mới chân ướt chân ráo đến đất tạm dung, máu HĐ còn nóng trong huyết quản, nhưng vì sinh kế, vì khí hậu và hoàn cảnh cũng đành chịu thôi, vì HĐ là một Phong trào tự nguyện. Rồi cũng nhờ thời gian, mọi chuyện đâu sẽ lần lượt vào đấy mà quang cảnh rực rỡ như ngày nay biết đâu cũng do một số anh em ngày mới qua "tạm rã đám" tạo nên.

☰ **Tr. Thuý-Lan (Thủ-quỹ Xóm Ottawa).**

Chị thật chu đáo, Năm nào cũng lo ghi danh và đóng niên liễm cho Xóm sớm nhất, Cũng không quên gom củi cho Liên-Lạc. Mừng Anh Chị đều có chức vụ mới xứng đáng ở Hội Cao niên cũng như ở Chùa. Nhớ cho Ngựa ăn khao với.

☰ **Tr. Hoàng Thanh-Quý (N.Y.)**

... .. Có nhiều số L.L. anh giải đáp mã thư rất hay, sành sỏi việc đời, mấy dạo sau này, anh nặng phần kể lể chuyện HĐ, mà ở tuổi em lại thích anh nói chuyện đời, chuyện tình yêu

nhiều hơn. Em ở vào tuổi Tr. L.M.L. nhưng không muốn về hưu non như trưởng ấy. Em yêu đời, yêu người và yêu thiên nhiên. Tóm lại, em vẫn còn. . . Độc thân !

Anh đừng trách em kén chọn. Không, em rất giản dị, miễn đối tượng tâm đầu ý hợp là em OK liền. Dù biết anh không phải là bà Tùng-Long, nhưng anh có cách chi hay bày cho em không ? Nhưng đừng đặng ở mục Nhấn Tin, kỳ lắm (thông qua 7 giòng kể lể và chúc).

Liên-Lac : Bức thư ngây thơ và thành thật này làm cho Ngựa suy nghĩ có nên giải đáp chung hay giải đáp bằng thư riêng. Anh em khuyên Ngựa nên tâm tình ướm át cho vui cửa vui nhà để thay đổi không khí trong đoạn cuối Mã Thư. Trưởng Quý ơi, hãy hành động ngay tự bây giờ đi, vì đến mai, hôm nay sẽ trở thành hôm qua. Mà sở thích con người thường thay đổi theo tuổi. Những em bé gái thích chơi búp-bê, những em bé trai thích chơi đồ lính . Khi lớn lên các cô gái lại thích lính, còn các chàng trai lại thích búp-bê.. Đó là sự thật. Chọn vợ, rất khó chọn người tuyệt đối. Khi gặp phải người vợ có một vài tật xấu, ta nên nhớ rằng chỉ vì những tật xấu ấy mà vợ mình không lấy được người chồng khác hơn. Khi đã có vợ, muốn gìn giữ hạnh phúc lâu dài thì đừng bao giờ quên rằng : Người đàn bà không bao giờ chán tai khi nghe những câu : Anh yêu em. Anh cần em. Anh là người may mắn có em trong cuộc đời v.v..

Nói chừng đó cũng đủ rồi, Quý ơi, tụng đi, khi mô có vợ, nhớ đem rượu mời anh Thoại với . Và sau đây là bài học "xơ-cua" anh Thoại dặn thêm, xem như cẩm nang, khi lỡ em gặp phải người vợ quá khó khăn, mà "bỏ thì thương, vương thì nặng", em phải lựa lúc khi xem trăng tỏ, khi nhìn trăng lên mà nhẹ nhàng thủ thỉ như sau : " Em ơi, xin em hãy đối xử với anh như một con vật cưng nuôi trong nhà, mỗi ngày cho ăn vài ba bữa, âu yếm nhiều nhiều và .. nơi lỏng giầy xích ra một chút " .

Thôi, không nói nữa, kéo người ta bảo suy bụng ta ra bụng người, chắc Cự Ngựa này cũng ở vào trường hợp nớ, rằng mà Cự rành quá vậy ! ☒

cùng kể cho nhau nghe những mẩu chuyện đường rừng đầy kỳ-bí lý-thú ...

Lửa có sức lôi-cuốn, hấp dẫn và truyền cảm lạ lùng ... Lửa thu-hút bao người, nhất là từng lớp Thanh-Thiếu-Niên năng-động, thích hòa mình cùng với thiên-nhiên tạo-vật.

Lửa là mối giao-kết tình bằng giữa người với người và giữa người với muôn loài tạo-vật ... Lửa làm ấm lòng, vững tin ... và phá tan đi bao nỗi nhọc-nhằn : u-mê, khắc-khoải, chia rẽ, hận thù ... Lửa là sự hưng-thịnh, an-bình và hạnh-phúc ... Lửa còn là khởi điểm cho sự xuất quân, chiến thắng của của các Bộ-lạc gian-hồ cự-phách ... Lửa như có một ma-lực : liên-kết, mời gọi ... Lửa thẳng-thắn, vô tư cũng như nghiêm-minh khi ban phát sức nóng và ánh sáng ... Lửa cũng là căn-nguyên của sự chết, chiến-tranh, sự sống và hòa-bình tùy ở con người khi xử dụng nó.

Lửa tràn-lan khắp trần-thế ... Lửa nhen-nhúm trong các Buôn-làng, Đô-thị hay le-lói trong các Thánh-đường, Chùa-chiến, Đình-miếu ... Lửa đã đi vào Kinh Thánh Cựu-ước và Lịch-sử nhân-loại qua các thời-đại ... Lửa trở thành Thần hay Lửa thiêng để thiêu đốt các Lễ vật hy-tế ... và rồi Lửa lại tỏa hương thơm trên các đỉnh trầm trong các ngày Lê, Tết ... để tưởng nhớ vong-linh ...

Lửa mặt trời, Lửa Phục-sinh, Lửa hy-vọng ... nhờ thế mà trái đất bớt đi nỗi hận-thù, chiến-tranh, chia rẽ, đói khổ, cô-đơn, băng-gía và tuyệt-vọng ...

Lửa Huynh-đệ ... Lửa Hương-Đạo ... Lửa Du-Ca ... Lửa các Đoàn thể trẻ ... đã là nguồn âm-ỉ, nung-nấu và soi đường dẫn lối suốt bao thế-kỷ qua ... Lửa làm ấm lòng, soi sáng và thúc-thôi bầu nhiệt-huyết của từng lớp Thanh-Thiếu-Niên toàn Thế-giới ... Lửa đã tự nguyện tiên-phong làm đuốt dẫn lối cho ' Tình Bằng ' ... Nguồn Lửa hun đốt nóng ấm tình người, yêu tha-nhân, hỷ-xả, vô vụ-lợi...Lửa đã và đang quét đi mọi bóng tối u-minh, vô-luân bạo-kỷ, và đốn-hèn ...

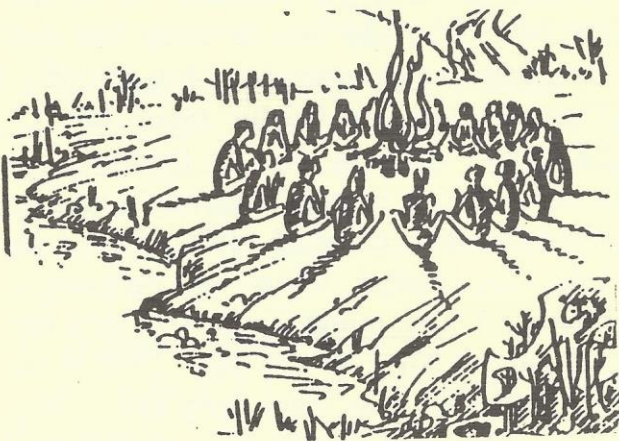
Lớp trẻ và Thế-giới này còn lạc-lỡng trong nẻo đường vô-cực ... thì Lửa Tình-Bằng xuất-hiện như một 'Điểm hồng' đầy sức sống mãnh-liệt ... nó như tia sáng cuối đường hầm, phát khởi và chứa-chan niềm hy-vọng sung-mãn vô biên .

Thật vậy, Lửa có mẫu-nhiệm gì mà thu-hút một cách say mê đến lạ lùng ?! Đời sinh-hoạt Đoàn-thể, không mấy ai mà không có dịp thụ-hưởng những đêm Lửa Trại reo vui ấm nồng ...? Lửa thiêng trang-trọng ngự giữa cảnh rừng-núi thâm-u bao-la và hùng-vĩ ... Nó như muốn toát ra điều gì trong giờ Tĩnh-tâm và Tuyên Lời hứa ...Lửa sắp tàn, lại càng làm cho lòng mình xuyên-xao lằng-lằng khó tả ... Trong Hương-Đạo thủ-tục nhập-môn : " Lễ Tuyên Lời Hứa, và Lên Đường ..." là như thế. Trong Phong-Trào Du-Ca và các Hội-Đoàn bạn cũng có những Đêm Lửa Trại, tuy không nặng về nghi-cách, nhưng nó cũng mang lại cho mọi tầng lớp Trẻ cái tinh-túy của Lửa đêm ...nhất là sự thình-lặng khi màn đêm càng sâu ... lắng nghe tiếng tí-tách của lửa, những âm-

vang trầm-ấm chân tình của Trưởng, của bạn hay chính bản thân, lại càng làm cho lòng mình thêm phấn-chấn, hướng-thượng vô bờ ... Ô ! Lửa sắp tàn ...

Lửa Trại, dù bất cứ tổ chức dưới hình-thức nào, tuy đơn-sơ, lớn-nhỏ ... nhưng tinh thần vẫn bao-hàm sức sống mãnh-liệt . Bầu-khí thanh-lặng trang-nghiêm và tĩnh-mịch giữa núi-rừng thâm-u cùng-cốc, hay giữa thảo-nguyên đồng bằng ... tiếng gió reo, nước chảy, chim kêu, vượn hú ... dưới bầu trời lồng-lộng trắng sao, núi-rừng thiên-nhiên hùng-vĩ ... mình như nhỏ bé lại muôn phần ... Cũng từ đó, những nhớ-nhắc, cảm-nhận và thực-hành được, không là giáo-điều mà là giáo-luyện thấm-thía trong tận cùng đáy lòng mỗi người ...

Lửa là mầm sống đem hơi ấm và ánh sáng đến cho mọi người, đối với tầng lớp Thanh-Thiếu-Niên đang sinh-hoạt trong các Đoàn-thể, thì Lửa Trại thật sự cần thiết đối với họ, bởi nó có một sự truyền cảm sâu-sắc, cởi-mở và vô-tư ... Lửa Trại còn nói lên Tình-Bằng kết khối trong tôn-tri tự-giác tình Huynh-đệ anh em bốn biển một nhà ./-

Sổ Vàng

1. Tr. Trần Trung-Lương (HK)	50 Mỹ-kim
2. - Hồ Thị-Vẻ	50 -
3. - Chu Thị-Phụng	30 -
4. - Vũ-Văn-Chấn (FL)	20 -
5. - Nguyễn Xuân-Mộng	30 -
6. - Đoàn-thị Liên	30 -
7. - Nguyễn Tuyết- Nga	20 -
8. - Nguyễn Đức-Tùng	300 -
9. - Đặng Văn-Phụng (Pháp)	20 -
10. - Trần Đình-Thủy	50 -
11. - Đinh Hồng-Phong	30 -
12. - Lý-Hải	20 -
13.- Hà Bá-Phúc	30 -
14.- GD Trịnh Mỹ-Phương	50 -
15.- Lê Mộng-Ngo	20 -
16.- Tống Phước-Ái	20 -
17.- Phạm-Lâm	50 -
18.- Phạm Tấn-Sỹ	30 -
19.- Lê Xuân-Đằng	20 -
20.- Lê-Đặng (TX)	20 -
21.- Phạm Văn-Chấn	20 -
22.- Trần Trung-Hợp	30 -
23.- Lê Thị-Trúc	100 -
24.- Lê-H-Khánh + Đỗ-Anh	50 -
25.- Phạm Quỳnh-Châu	100 -
26.- Trần Văn-Phúc	20 -
27.- Tôn-Thất-Đông	20 -
28.- Phạm Đình-Đức	10 -
29.- Nguyễn Văn-Tiên	20 Gia-kim
30.- Phạm Quang-Trung	50 -
31.- Ngô Kỳ-Phong	100 -
32.- Nghiêm Văn-Thạch	60 -
33.- Trần Phương-Thu (Ottawa)	100 -
34.- Xóm Trưởng-niên Ottawa	200 -
35.- Nguyễn Xuân-Linh	50 -
36.- Nguyễn Kim-Phú (Ottawa)	50 -
37.- Trần Gia-Bình	20 Âu-kim

Phụ Ghi : * Sổ Vàng L.L. số 52 đã ghi 200 GK. là của 4 độc giả: Thanh-Huế, Lê-Văn-Lệ, Tạ thị Bích-Lan và Trương thị Gắn. Xin đính chính lại cho đúng.
* **LIÊN-LẠC XIN TRI ÂN QUÝ ĐỘC GIẢ.**